

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΑΘΗΝΑ
9 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 1989

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ

ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΥΛΛΟΥ
8

ΠΡΟΕΔΡΙΚΟ ΔΙΑΤΑΓΜΑ ΥΠ' ΑΡΙΘΜ. 18

Κωδικοποίηση διατάξεων νόμων για το Συμβούλιο της Επικρατείας.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Έχοντας υπόψη:

1. Τη διάταξη του άρθρου 35 του ν.702/1977 (ΦΕΚ Α' 268), όπως έχει αντικατασταθεί με το άρθρο 8 παρ. 1 του ν.1470/1984 (ΦΕΚ Α' 112).

2. Την 8-10, 13, 15/1988 γνωμοδότηση της Ολομέλειας σε συμβούλιο του Συμβουλίου της Επικρατείας.

Με πρόταση του Υπουργού Δικαιοσύνης, αποφασίζουμε:

Άρθρο μόνο

Κωδικοποιούνται σε ενιαίο κείμενο, διατυπωμένες στη δημοτική, οι διατάξεις νόμων για το Συμβούλιο της Επικρατείας που αναφέρονται στο παράρτημα του παρόντος, ως εξής:

«ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ

ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ-ΟΡΓΑΝΩΣΗ-ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑ

Άρθρο 1

(άρθρα 1 ν.δ.170/1973, 1 παρ. 1, περ. α' και β' ν.691/1977, 9 παρ. 1 και 2 ν. 1183/1981, 1 παρ. 1 ν. 1470/1984).

Μέλη του Συμβουλίου της Επικρατείας

Μέλη του Συμβουλίου είναι ο Πρόεδρος, οι Αντιπρόεδροι και οι Σύμβουλοι της Επικρατείας. Ο αριθμός των Αντιπροέδρων ορίζεται σε τέσσερις (4) και των Συμβούλων σε τριάντα πέντε (35).

Άρθρο 2

(άρθρο 2 ν.δ. 170/1973)

Αρμοδότητες και αναπλήρωση
Προέδρου και Αντιπροέδρων

1. Ο Πρόεδρος έχει τη γενική διεύθυνση των εργασιών του Συμβουλίου και το εκπροσωπεί στις σχέσεις του με τις δημόσιες αρχές.

2. Ο Πρόεδρος προΐσταται της Ολομέλειας. Κάθε Αντιπρόεδρος προΐσταται ενός από τα Τμήματα του Συμβουλίου. Ο Πρόεδρος μπορεί να προεδρεύει και σε οποιοδήποτε Τμήμα.

3. Τον Πρόεδρο, όταν ελλείπει, απουσιάζει ή κωλύεται, αναπληρώνουν οι Αντιπρόεδροι κατά σειρά αρχαιότητας και αυτούς οι Σύμβουλοι κατά σειρά αρχαιότητας.

4. Τον Αντιπρόεδρο, όταν ελλείπει, απουσιάζει ή κωλύεται, αναπληρώνουν στο οικείο Τμήμα κατά σειρά αρχαιότητας οι Σύμβουλοι που μετέχουν σε αυτό.

Άρθρο 3

(άρθρα 3, ν.δ. 170/1973, 9 παρ. 3 ν.1183/1981, 1 παρ. 2, εδ. πρώτο, ν. 1470/1984)

Πάρεδροι και Εισηγητές

1. Ο αριθμός των Παρέδρων ορίζεται σε σαράντα (40) και των Εισηγητών σε σαράντα (40).

2. Οι Πάρεδροι ασκούν ιδίως έργα εισήγησης και μετέχουν στις συνεδριάσεις του Δικαστηρίου με ψήφο συμβουλευτική.

3. Οι Εισηγητές βοηθούν τους Συμβούλους και τους Παρέδρους στην προπαρασκευή και διάγνωση των υποθέσεων.

Άρθρο 4

(άρθρο 4, παρ. 1, 3, 4 και 5 ν.δ. 170/1973, άρθρο 9 ν. 702/1977)

Γραμματεία

1. Το προσωπικό της Γραμματείας απαρτίζουν ο Προϊστάμενος της Γραμματείας, οι Προϊστάμενοι των Τμημάτων της Γραμματείας και οι λοιποί δικαστικοί υπάλληλοι.

2. Ο Προϊστάμενος της Γραμματείας διευθύνει τις εργασίες της και εκτελεί καθήκοντα Γραμματέα της Ολομέλειας. Ασκεί επίσης άμεση εποπτεία στο προσωπικό της Γραμματείας και στις καθαρίστριες.

3. Τον Προϊστάμενο της Γραμματείας, όταν ελλείπει, απουσιάζει ή κωλύεται, αναπληρώνει στα καθήκοντά του ένας από τους Προϊσταμένους Τμήματος της Γραμματείας, κατά σειρά αρχαιότητας και αυτούς ο αρχαιότερος των λοιπών υπαλλήλων.

4. Ο Προϊστάμενος Τμήματος της Γραμματείας ασκεί καθήκοντα γραμματέα του οικείου Τμήματος του Δικαστηρίου. Όταν ελλείπει, απουσιάζει ή κωλύεται, τον αναπληρώνουν στα καθήκοντά του κατά σειρά αρχαιότητας οι υπάλληλοι που υπηρετούν στο Τμήμα.

5. Οι επιμελητές δικαστηρίων, εκτός από τα άλλα καθήκοντά τους, ενεργούν και τις προβλεπόμενες από το παρόν επιδόσεις στην έδρα του Συμβουλίου.

Άρθρο 5

(άρθρο 5 ν.δ. 170/1973)

Έδρα

Το Συμβούλιο της Επικρατείας εδρεύει στην Αθήνα. Το κατάστημά του ορίζεται με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης που εκδίδεται ύστερα από σύμφωνη γνώμη της Ολομέλειας και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Άρθρο 6

(άρθρο 6 ν.δ. 170/1973)

Τήβεννος

Τα μέλη του Συμβουλίου, οι Πάρεδροι και οι Γραμματείς στις δημόσιες συνεδριάσεις φορούν τήβεννο, η οποία καθορίζεται με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Δικαιοσύνης μετά από σύμφωνη γνώμη της Ολομέλειας.

Άρθρο 7
(άρθρα 10 ν. 702/1977, 7 ν. 1183/1981)

Ολομέλεια - Τμήματα

1. Οι αρμοδιότητες του Συμβουλίου ασκούνται από την Ολομέλεια και τα Τμήματα.
2. Τα Τμήματα είναι πέντε (Α', Β', Γ', Δ' και Ε').

Άρθρο 8
(άρθρο 11 ν. 702/1977)

Σύνθεση Ολομελείας

1. Η ολομέλεια του Συμβουλίου, όταν συνεδριάζει δημόσια, συντίθεται από τον Πρόεδρο, δέκα τουλάχιστον Συμβούλους, δύο Παρέδρους και από το Γραμματέα. Αν προσέλθουν περισσότερα από έντεκα μέλη αποχωρεί ο νεότερος Σύμβουλος ή, αν αυτός είναι και εισηγητής στη δικαζόμενη υπόθεση, ο αμέσως αρχαιότερος του για να διατηρηθεί ο αριθμός περιττός.
2. Η Ολομέλεια συνέρχεται εν συμβουλίω μετά από πρόσκληση του Προέδρου και συντίθεται από όλα τα μέλη του Συμβουλίου, εκτός από εκείνα που κωλύονται. Πρέπει, πάντως, να παρίστανται οι μισοί συν ένας από το συνολικό αριθμό τους. Ο αριθμός των μελών του Συμβουλίου που μετέχουν πρέπει να διατηρείται περιττός κατ' εφαρμογή του τελευταίου εδαφίου της προηγούμενης παραγράφου. Ανάλογα με τις περιστάσεις, που εκτιμώνται από τον Πρόεδρο, μπορεί να κληθούν να μετάσχουν στη συνεδρίαση και Πάρεδροι με γνώμη συμβουλευτική, καθώς και ο Γραμματέας. Αν δεν παρίσταται ο Γραμματέας, τα πρακτικά τηρεί εκείνος που τυχόν έχει οριστεί εισηγητής, διαφορετικά ο νεότερος από τους Συμβούλους ή Παρέδρους που μετέχουν.

Άρθρο 9
(άρθρα 9 ν.δ. 170/1973, 12 ν. 702/1977, 1 παρ. 3 ν. 1470/1984)

Συγκρότηση Τμημάτων

1. Με απόφαση της Ολομελείας εν συμβουλίω, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, γίνεται η συγκρότηση των Τμημάτων με την κατανομή σε αυτά των μελών του Συμβουλίου και των Παρέδρων. Σε κάθε περίπτωση, τους Συμβούλους και Παρέδρους κάθε Τμήματος, που ελλείπουν, απουσιάζουν ή κωλύονται, αναπληρώνουν ομοιόβαθμοι τους άλλου Τμήματος, οι οποίοι προσκαλούνται για το σκοπό αυτό από τον Πρόεδρο του Συμβουλίου. Η Ολομέλεια μπορεί, αν το επιβάλλουν οι περιστάσεις, να τοποθετεί, μετά από σχετική πρόταση του Προέδρου, Συμβούλους και Παρέδρους σε περισσότερα από ένα Τμήματα συγχρόνως, για ορισμένο ή αόριστο χρόνο. Επίσης, μπορεί, όταν κατανέμει το δικαστικό προσωπικό στα Τμήματα, να τοποθετεί, αν συντρέχουν κατά την κρίση της σπουδαίοι λόγοι, αποκλειστικά στο Ε' Τμήμα έως έξι Παρέδρους για δύο το πολύ χρόνια.
2. Με όμοια απόφαση μπορεί κατά τη λήξη κάθε δικαστικού έτους να γίνεται ανασυγκρότηση των Τμημάτων με την τοποθέτηση σε άλλο Τμήμα τουλάχιστον ενός Συμβούλου και δύο Παρέδρων.
3. Η Ολομέλεια μπορεί να αποφασίζει και την κατανομή των Εισηγητών στα Τμήματα.

Άρθρο 10
(άρθρα 13 ν. 702/1977, 1 παρ. 4 ν. 1470/1984)

Σύνθεση Τμημάτων

1. Τα Τμήματα δικαστικών αρμοδιοτήτων του Συμβουλίου της Επικρατείας (Α', Β', Γ' και Δ') συνεδριάζουν δημόσια και συντίθενται από τον Πρόεδρό τους, δύο Συμβούλους, δύο Παρέδρους και το Γραμματέα (πενταμελής σύνθεση). Κάθε Τμήμα συντίθεται από τον Πρόεδρό του, τέσσερις Συμβούλους, δύο Παρέδρους και το Γραμματέα (επταμελής σύνθεση) μόνο στην περίπτωση που εκδικάζει υποθέσεις, οι οποίες εισάγονται σε επταμελή σύνθεση από τον Πρόεδρό του ή παραπέμπονται από την πενταμελή σύνθεση.
2. Όπου στην κείμενη νομοθεσία γίνεται λόγος για τριμελή ή πενταμελή σύνθεση νοείται αντίστοιχα η πενταμελής ή επταμελής.
3. Το Ε' Τμήμα, αρμόδιο για την επεξεργασία των διαταγμάτων, την άσκηση πειθαρχικής εξουσίας και την έγκριση της δαπάνης για τη γραφική ύλη, συντίθεται από τον προεδρεύοντα, ένα τουλάχιστον Σύμβουλο, ένα τουλάχιστον Πάρεδρο, ο οποίος κατά την άσκηση των καθηκόντων του σε αυτό έχει αποφασιστική ψήφο και το Γραμματέα. Καθήκοντα προεδρεύοντος στο Τμήμα αυτό ασκεί ένας από τους αρχαιότερους Συμβούλους, οριζόμενος με απόφαση της Ολομελείας για δύο έτη, που μπορεί να παραταθούν. Όταν ο προεδρεύων του Τμήματος ελλείπει, κωλύεται ή απουσιάζει, τον αναπληρώνει ο αρχαιότερος από τους Συμβούλους που μετέχουν στη συνεδρίαση. Σε κάθε περίπτωση ο αριθμός των μετεχόντων διατηρείται περιττός.
- Το Ε' Τμήμα μπορεί να λειτουργεί και να ασκεί τις αρμοδιότητές του και χωρίς να έχει τοποθετηθεί σε αυτό μόνιμα και αποκλειστικά δικαστικό προσωπικό, εκτός από τον προεδρεύοντα. Για τη συγκρότηση του τμήματος μετέχουν με τη σειρά τους οι νεότεροι του προεδρεύοντος Σύμβουλοι και οι Πά-

ρεδροι, άσχετα από την τοποθέτησή τους σε ένα ή περισσότερους από τους δικαστικούς σχηματισμούς (Α', Β', Γ' και Δ' Τμήματα), με την επιφύλαξη της παραγράφου 1 του άρθρου 9 του παρόντος.

Η συμμετοχή γίνεται μετά από σχετική πρόσκληση του προεδρεύοντος Συμβούλου, ο οποίος, εκτός από την κατάρτιση των πινάκων συμμετοχής των τακτικών και αναπληρωματικών Συμβούλων και Παρέδρων στις συνεδριάσεις του Τμήματος κάθε εβδομάδας, καθορίζει κάθε φορά τους εισηγητές Συμβούλους ή Παρέδρους για τη διατύπωση των γνωμοδοτήσεων.

4. Όταν ένα Τμήμα καλείται, κατά τις κείμενες διατάξεις, να αποφανθεί ή να γνωμοδοτήσει εν συμβουλίω συντίθεται από τον Πρόεδρό του και τέσσερις Συμβούλους, που ορίζονται μαζί με ισάριθμους αναπληρωτές, το Δεκέμβριο κάθε δεύτερου έτους με πράξη του Προέδρου του. Η έγκριση των μελών αυτών αρχίζει την 1η Ιανουαρίου του αμέσως επόμενου έτους. Ανάλογα με τις περιστάσεις, που εκτιμώνται από τον Πρόεδρο του Τμήματος, μπορεί να κληθεί να μετάσχει στη συνεδρίαση και ο Γραμματέας του Τμήματος. Αν δεν παρίσταται ο Γραμματέας, τα πρακτικά τηρούνται κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 8 παρ. 2.

Άρθρο 11
(άρθρο 14 ν. 702/1977)

Δικαστικές διακοπές

1. Από την 1η Ιουλίου έως και την 15η Σεπτεμβρίου κάθε έτους διακόπτονται οι τακτικές εργασίες του Συμβουλίου. Κατά το διάστημα αυτό λειτουργεί Τμήμα Διακοπών, το οποίο επεξεργάζεται τα διατάγματα, αποφαινεται επί των αιτήσεων αναστολής και εκδικάζει τις υποθέσεις, που τυχόν κρίνονται ως κατεπείγουσες με πράξη του Προέδρου του ίδιου Τμήματος. Στις διακοπές μετέχουν, εκτός από τα μέλη του Συμβουλίου, οι Πάρεδροι και οι Εισηγητές.
2. Αν ο αριθμός των Συμβούλων που υπηρετούν στο Τμήμα Διακοπών δεν επαρκεί για να συγκροτηθεί ο αρμόδιος για την εκδίκαση της κατεπείγουσας υπόθεσης σχηματισμός του Συμβουλίου της Επικρατείας, ο Πρόεδρος του Τμήματος καλεί αδιακρίτως τα λοιπά μέλη του Συμβουλίου για να συμπληρωθεί ο νόμιμος αριθμός.
3. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται αναλόγως οι κείμενες διατάξεις για τις δικαστικές διακοπές.

Άρθρο 12
(άρθρο 12, παρ. 1, 2, 3 ν.δ. 170/1973)

Γραφείο νομολογίας και έρευνας

1. Στο Συμβούλιο λειτουργεί Γραφείο νομολογίας και έρευνας που υπάγεται στον Πρόεδρο του Δικαστηρίου.
2. Το Γραφείο αυτό διευθύνει ένας Πάρεδρος με τη βοήθεια δύο τουλάχιστον Εισηγητών. Οι παραπάνω ορίζονται από τον Πρόεδρο και υπηρετούν στο Γραφείο, μπορεί να απαλλάσσονται ολικώς ή μερικώς από τα λοιπά καθήκοντά τους για χρονικό διάστημα έως δύο έτη και πάντως εναλλάσσονται εκ περιτροπής κάθε έτος.
3. Το Γραφείο λειτουργεί με προσωπικό της Γραμματείας που προβλέπεται και τοποθετείται σύμφωνα με όσα ορίζονται στο άρθρο 71.

Άρθρο 13
(άρθρο 12, παρ. 4 ν.δ. 170/1973)

Έργα του Γραφείου νομολογίας και έρευνας

- Στο γραφείο νομολογίας και έρευνας ανήκει ιδίως:
- α) Η συλλογή, ταξινόμηση και ευρετηρίαση του νομολογιακού υλικού καθώς και η σύνταξη δελτίου της νομολογίας.
 - β) Η οργάνωση και λειτουργία της βιβλιοθήκης του Συμβουλίου.
 - γ) Η επιμέλεια για την εκτύπωση των αποφάσεων και των ευρετηρίων τους, καθώς και κάθε άλλης συναφούς έκδοσης.

Άρθρο 14
(άρθρα 16 ν. 702/1977, 1 παρ. 6 και 7 ν. 1470/1984)

Αρμοδιότητα Ολομελείας και Τμημάτων

1. Με προεδρικά διατάγματα, που εκδίδονται με πρόταση του Υπουργού Δικαιοσύνης μετά από σύμφωνη γνώμη της Ολομελείας του Συμβουλίου, καθορίζονται οι κατηγορίες υποθέσεων που υπάγονται στην αρμοδιότητα καθενός από τα Τμήματα Α', Β', Γ' και Δ'.
2. Η Ολομέλεια είναι αρμόδια:
 - α) Για κάθε υπόθεση, την οποία ο Πρόεδρος του Συμβουλίου εισάγει ενώπιόν της λόγω μεγαλύτερης σπουδαιότητας, ιδίως όταν πρόκειται για θέματα γενικότερης σημασίας, ακόμη και αν η υπόθεση έχει εισαχθεί σε Τμήμα. Εισηγητής στην Ολομέλεια ορίζεται Σύμβουλος.
 - β) Για ζήτημα ή υπόθεση που παραπέμπεται ενώπιόν της με απόφαση

Τμήματος, πενταμελούς ή επταμελούς σύνθεσης, για τους λόγους του προηγούμενου εδαφίου. Η παραπεμπτική απόφαση επέχει θέση εισήγησης, την οποία αναπτύσσει ο Σύμβουλος που ορίζεται εισηγητής με την ίδια απόφαση.

γ) Για υπόθεση που παραπέμπεται ενώπιόν της κατά την παράγραφο 6 του παρόντος.

3. Η Ολομέλεια, όταν επιλαμβάνεται κατ' εφαρμογή του εδαφίου β' της προηγούμενης παραγράφου, μπορεί, αφού επιλύσει τα θέματα γενικότερης σημασίας, να εκδικάζει εξ ολοκλήρου την υπόθεση ή να την παραπέμψει για εκδίκαση στο αρμόδιο Τμήμα.

4. Όταν ένα Τμήμα του Δικαστηρίου φέρεται προς λήψη αποφάσεως διαφορετικής από απόφαση του Αρείου Πάγου ή του Ελεγκτικού Συνεδρίου ως προς την ουσιαστική συνταγματικότητα ή την έννοια τυπικού νόμου, παραπέμπει την υπόθεση στην Ολομέλεια, η οποία μπορεί να αποφανθεί περαιτέρω κατά την προηγούμενη παράγραφο, εφόσον δεν συντρέχει περίπτωση παραπομπής στο κατά το άρθρο 10 του Συντάγματος Ανώτατο Ειδικό Δικαστήριο.

5. Ο Πρόεδρος του Τμήματος μπορεί λόγω της σπουδαιότητάς της να εισαγάγει υπόθεση στην επταμελή σύνθεση του Τμήματος. Και η πενταμελής σύνθεση μπορεί για τους ίδιους λόγους να παραπέμψει την υπόθεση στην επταμελή, ορίζοντας ως εισηγητή και Πάρεδρο. Σε καμία περίπτωση δεν επιτρέπεται η αναπομπή της υπόθεσης στην πενταμελή σύνθεση. Το Τμήμα με πενταμελή ή επταμελή σύνθεση μπορεί σε κάθε περίπτωση να παραπέμψει την υπόθεση στην Ολομέλεια.

6. Όταν ένα Τμήμα κρίνει ότι είναι αναρμόδιο, παραπέμπει την υπόθεση στο αρμόδιο κατά την κρίση του Τμήμα. Εφόσον αυτό διαφωνεί, παραπέμπει το ζήτημα για επίλυση στην Ολομέλεια, ορίζεται δε ως εισηγητής Σύμβουλος.

Κατά τα λοιπά εφαρμόζεται η διάταξη της παραγράφου 3.

7. Αν με το ίδιο δικόγραφο προσβάλλονται πράξεις που ανήκουν στην αρμοδιότητα περισσότερων Τμημάτων, η υπόθεση εισάγεται στο Τμήμα που είναι αρμόδιο για τη χρονολογικά προηγούμενη πράξη και εκδικάζεται από αυτό. Οι διατάξεις για το απαράδεκτο λόγω έλλειψης συναφείας εφαρμόζονται και την περίπτωση αυτή.

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΩΝ

Άρθρο 15

(άρθρα 15 παρ. 2 και 3, ν.δ. 170/1973, 17 ν. 702/1977)

1. Όλα τα κανονιστικά διατάγματα (εκτός από εκείνα που ορίζουν απλώς το χρόνο έναρξης της ισχύος του νόμου) αποστέλλονται στο Συμβούλιο από τον αρμόδιο Υπουργό σε σχέδιο για να γίνει η κατά το Σύνταγμα επεξεργασία τους. Ο Υπουργός μπορεί να τάξει και προθεσμία, ανάλογη με τη σπουδαιότητα και το τυχόν κατεπείγον του διατάγματος, η οποία αρχίζει από την περιέλευση του σχεδίου στο Συμβούλιο.

2. Στο προοίμιο των σχεδίων διαταγμάτων που αποστέλλονται κατά τα ανωτέρω στο Συμβούλιο πρέπει να αναγράφονται οι διατάξεις των νόμων, στις οποίες βασίζεται ειδικά η έκδοσή τους, καθώς και οι προτάσεις ή γνωμοδοτήσεις που απαιτούνται κατά νόμο για την έκδοσή τους. Στο προοίμιο των διαταγμάτων που δημοσιεύονται πρέπει να αναγράφεται ο αριθμός και η χρονολογία της γνωμοδότησης του Συμβουλίου. Στο προοίμιο των διαταγμάτων, τα οποία δημοσιεύονται μετά την άπρακτη πάροδο της προθεσμίας που είχε ταχθεί για τη γνωμοδότηση, γίνεται σχετική μνεία.

3. Η γνώμη του Συμβουλίου έχει χαρακτήρα συμβουλευτικό.

Άρθρο 16

(άρθρο 16 ν.δ. 170/1973, άρθρο 1, παρ. 4 ν. 1470/1984)

1. Για την επεξεργασία των κατά το προηγούμενο άρθρο σχεδίων διαταγμάτων ο προεδρεύων του Τμήματος ορίζει ως εισηγητή Σύμβουλο ή Πάρεδρο. Επίσης, ορίζει την ημέρα της συνεδρίασης και δίνει εντολή για την αποστολή αντιγράφου του σχεδίου σε όσους μετέχουν στη συνεδρίαση.

2. Ο Γραμματέας του Τμήματος τηρεί πρακτικά των συνεδριάσεων.

3. Ο αρμόδιος υπουργός μπορεί να παραστεί κατ' τη συζήτηση ή να αντιπροσωπευθεί από τον προϊστάμενο της οικείας υπηρεσίας ή και από άλλο ανώτερο υπάλληλο.

4. Η γνωμοδότηση του Τμήματος, η οποία συντάσσεται από τον εισηγητή, περιλαμβάνει την εισήγησή του και τις γνώμες που διατυπώθηκαν και υπογράφεται από τον προεδρεύοντα και από τον Γραμματέα. Θεωρείται ότι επικράτησε η γνώμη με την οποία έχει ταχθεί η πλειοψηφία των μετεχόντων στη συνεδρίαση.

5. Τα παραπάνω εφαρμόζονται αναλόγως και στην περίπτωση που η επεξεργασία διατάγματος ανατίθεται στην Ολομέλεια.

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ

ΕΝΔΙΚΑ ΜΕΣΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ

Γενικοί δικονομικοί κανόνες

Άρθρο 17

(άρθρα 17, ν.δ. 170/1973, 10, παρ. 1, ν. 221/1975, 1 παρ. 8 ν. 1470/1984)

Άσκηση ενδίκων μέσων

1. Τα ένδικα μέσα ενώπιον του Συμβουλίου ασκούνται δια καταθέσεως δικόγραφου.

2. Το δικόγραφο πρέπει να περιέχει το όνομα εκείνου που ασκεί το ένδικο μέσο, τη διεύθυνση της κατοικίας του, την προσβαλλόμενη πράξη ή απόφαση, τους συγκεκριμένους λόγους στους οποίους στηρίζεται το ένδικο μέσο, χρονολογία και υπογραφή.

Το δικόγραφο της προσφυγής που στρέφεται κατά υπαλλήλου και αίτησης αναίρεσεως που στρέφεται κατά ιδιώτη πρέπει να περιέχει ακόμη το όνομα και τη διεύθυνση της κατοικίας τους.

3. Η αόριστη μνεία στα δικόγραφα ως προσβαλλόμενης και κάθε συναφούς πράξης ή απόφασης δεν υποχρεώνει το Δικαστήριο να ερευνήσει από την άποψη αυτή την υπόθεση.

4. Τα δικόγραφα των ενδίκων μέσων της αίτησης ακυρώσεως και αίτησης αναίρεσεως που ασκούνται από ιδιώτη υπογράφονται μόνο από δικηγόρο. Τα δικόγραφα των ενδίκων αυτών μέσων, όταν ασκούνται από το Δημόσιο ή νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου, υπογράφονται από τον οικείο νομικό σύμβουλο, πάρεδρο, δικαστικό αντιπρόσωπο ή δικηγόρο. Τα ίδια ισχύουν και για τους πρόσθετους λόγους, την παρέμβαση, την τριτανακοπή, την αίτηση ερμηνείας ή διόρθωσης αποφάσεως και την αίτηση αναστολής εκτελέσεως.

Αίτηση ακυρώσεως που υπογράφεται μόνο από τον αιτούντα θεωρείται ότι έχει νομίμως ασκηθεί εφόσον παρίσταται δικηγόρος κατά τη συζήτηση της ενώπιον του Συμβουλίου.

5. Το δικόγραφο προσφυγής που ασκείται από τον υπάλληλο μπορεί να υπογράφεται και από τον ίδιο. Όταν η προσφυγή ασκείται από το Δημόσιο ή νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου, το δικόγραφο υπογράφεται σύμφωνα με την προηγούμενη παράγραφο. Τα ίδια ισχύουν και για τους πρόσθετους λόγους, την παρέμβαση, την τριτανακοπή και την αίτηση ερμηνείας ή διόρθωσης αποφάσεως.

Άρθρο 18

(άρθρα 18 παρ. 1, 2, 3, 4, 5, 6 και 8 ν.δ. 170/1973, 18 ν. 702/1977)

Αντίκλητος

1. Αντίκλητος εκείνου που ασκεί το ένδικο μέσο είναι αυτοδικαίως ο δικηγόρος που το υπογράφει, εφόσον είναι διορισμένος στο Πρωτοδικείο Αθηνών.

2. Εκείνος που ασκεί το ένδικο μέσο μπορεί με το δικόγραφο ή με δήλωση που κατατίθεται στη Γραμματεία να διορίζει έναν αντίκλητο, ο οποίος πρέπει να κατοικεί στην Αθήνα και του οποίου πρέπει να αναφέρεται η διεύθυνση.

3. Αν το δικόγραφο υπογράφεται από δικηγόρο που δεν είναι διορισμένος στο Πρωτοδικείο Αθηνών, πρέπει να διορίζεται αντίκλητος που κατοικεί στην Αθήνα και να αναφέρεται η διεύθυνσή του. Το ίδιο ισχύει και για προσφυγή που υπογράφεται από υπάλληλο.

4. Ο δικηγόρος που παρέστη κατ' τη συζήτηση στο ακροατήριο καθίσταται επίσης αυτοδικαίως αντίκλητος για όλες τις επεξής κοινοποιήσεις έως την έκδοση οριστικής απόφασης.

5. Όλες οι κοινοποιήσεις προς το διάδικο που προβλέπονται από το παρόν γίνονται είτε προς τον ίδιο, είτε προς τον αντίκλητό του.

6. Κάθε μεταβολή της διεύθυνσης της κατοικίας στην Αθήνα εκείνου που ασκεί το ένδικο μέσο ή του αντίκλητου που πρέπει να γνωστοποιείται με έγγραφη δήλωση, η οποία κατατίθεται στην Γραμματεία, εκτός αν ο αντίκλητος είναι δικηγόρος στο Πρωτοδικείο Αθηνών.

7. Αν εκείνος που άσκησε το ένδικο μέσο και ο αντίκλητός του δεν κατοικούν στη διεύθυνση κατοικίας Αθηνών που δηλώθηκε αρχικά ή μεταγενέστερα, το ένδικο μέσο εκδικάζεται χωρίς να γίνουν προς αυτούς οι κοινοποιήσεις που προβλέπονται από τις διατάξεις του άρθρου 21 παρ. 3 εδ. γ' και 5 και του άρθρου 49 παρ. 2 του παρόντος. Το ίδιο ισχύει και στην περίπτωση που δεν έγινε διορισμός αντίκλητου, αν και υπήρχε σχετική υποχρέωση, σύμφωνα με την παράγραφο 3 του παρόντος άρθρου.

8. Αν υπάρχουν περισσότεροι αντίκλητοι, οι κοινοποιήσεις γίνονται εγγύως σε οποιονδήποτε από αυτούς.

Άρθρο 19

(άρθρα 5 παρ. 5 ν. 702/1977, 2 παρ. 1, ν. 1470/1984)

Κατάθεση δικογράφου

1. Η κατάθεση του δικογράφου γίνεται με την παράδοση του πρωτοτύπου στη Γραμματεία και την άμεση καταχώριση, κατά τη χρονολογία και τη σειρά που παραδίδεται, σε ειδικό βιβλίο στο οποίο υπογράφει ο καταθέτης.

2. Η κατάθεση του δικογράφου μπορεί να γίνει και σε οποιαδήποτε δημόσια αρχή. Όταν ασκείται το ένδικο μέσο από δημόσια αρχή, η κατάθεση του δικογράφου μπορεί να γίνει σε οποιαδήποτε άλλη αρχή, όχι όμως στην ίδια.

Το δικόγραφο όμως καταχωρίζεται στο πρωτόκολλο της αρχής. Για την κατάθεση συντάσσεται στο σώμα του δικογράφου πράξη με τον αριθμό του πρωτοκόλλου και τη χρονολογία, την οποία υπογράφουν ο υπάλληλος που παρέλαβε το δικόγραφο και ο καταθέτης.

3. Το δικόγραφο αποστέλλεται χωρίς καθυστέρηση στο Συμβούλιο της Επικρατείας και καταχωρίζεται στο παραπάνω βιβλίο, όπου και αναφέρονται τα στοιχεία του διαβιβαστικού εγγράφου στη θέση της υπογραφής του καταθέτη.

4. Με το πρωτότυπο του δικογράφου υποβάλλονται δύο αντίγραφα του και αντίγραφο της προσαυξημένης ατομικής διοικητικής πράξης ή της δικαστικής απόφασης, εφόσον έχουν κοινοποιηθεί. Μέχρις ότου υποβληθεί το αντίγραφο μπορεί να αναβληθεί ο ορισμός της δικασίμου.

5. Η έφεση ασκείται δια καταθέσεως του δικογράφου στη Γραμματεία του δικαστηρίου το οποίο έχει εκδώσει την εκκαλούμενη απόφαση. Για την κατάθεση συντάσσεται έκθεση σε ιδιαίτερο βιβλίο, την οποία υπογράφει και αυτός που καταθέτει. Η έφεση μαζί με τον οικείο φάκελο διαβιβάζεται στο Συμβούλιο της Επικρατείας αιμολητή με φροντίδα του Γραμματέα.

6. Ειδικά οι αιτήσεις αναίρεσης κατ' αποφάσεων διοικητικών δικαστηρίων κατατίθενται στη Γραμματεία του δικαστηρίου που εξέδωσε την απόφαση, η οποία συντάσσει στο πρωτότυπο του δικογράφου σχετική πράξη κατάθεσης και στη συνέχεια διαβιβάζει σε δέκα ημέρες το πολύ στο Συμβούλιο της Επικρατείας το δικόγραφο με το φάκελο της υπόθεσης.

Άρθρο 20

(άρθρο 20 ν.δ. 170/1975)

Ορισμός εισηγητή και δικασίμου

Μετά την κατάθεση ενδίκου μέσου ο Πρόεδρος με πράξη του ορίζει εισηγητή ένα Σύμβουλο ή Πάρεδρο, καθώς και τη δικασίμου η οποία σημειώνεται στο πινάκιο και δίνει εντολή να ανακοινωθεί η δικογραφία στον εισηγητή.

Με την ίδια πράξη ορίζεται επίσης ο βοηθός Εισηγητής του Συμβούλου και, αν συντρέχει περίπτωση και του Πάρεδρου. Ο Πρόεδρος μπορεί οποτεδήποτε, ακόμη και προφορικά, να αντικαταστήσει με άλλον τον εισηγητή σε περίπτωση καλύματος.

Άρθρο 21

(άρθρα 21 παρ. 1, 2, 3, 5 και 6 ν.δ. 170/1973, 20 παρ. 1, ν. 702/1977, 4 παρ. 1, ν. 1470/1984)

Κοινοποίηση δικογράφου

1. Με εντολή του Προέδρου κοινοποιούνται, σύμφωνα με όσα ορίζονται στις επόμενες παραγράφους, αντίγραφο του δικογράφου του ενδίκου μέσου με μνεία της χρονολογίας κατάθεσης και αντίγραφο της πράξης που προβλέπεται στο προηγούμενο άρθρο. Η κοινοποίηση γίνεται με επιμύθια της Γραμματείας είκοσι τουλάχιστον ημέρες πριν από τη δικασίμου. Ο Πρόεδρος έχει δικαίωμα να κάνει σύντηξη της προθεσμίας σε περίπτωση κατεπείγοντος.

2. α) Σε περίπτωση αίτησης ακυρώσεως κατά πράξης διοικητικής αρχής, η κοινοποίηση γίνεται προς τον αρμόδιο υπουργό, ο οποίος επέχει θέση διαδίκου είτε η πράξη εκδόθηκε από τον ίδιο, είτε από αρχή που υπόκειται σε αυτόν.

β) Σε περίπτωση αίτησης ακυρώσεως κατά πράξης νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου, η κοινοποίηση γίνεται προς αυτό, το οποίο καθίσταται κύριος διάδικος. Κοινοποιείται επίσης στον υπουργό που το εποπτεύει, ο οποίος μπορεί να παρέμβει στο ακροατήριο και χωρίς να καταθέσει δικόγραφο παρέμβασης, είτε υπέρ, είτε κατά του κύριου της προσαυξημένης πράξης.

γ) Σε περίπτωση αίτησης ακυρώσεως κατά πράξης νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου, η οποία εγκρίθηκε με πράξη του οργάνου που ασκεί εποπτεία, η κοινοποίηση γίνεται και προς το νομικό πρόσωπο και προς τον αρμόδιο κατά το εδάφιο α' υπουργό. Κύριοι διαδικοί καθίστανται και οι δύο.

δ) Σε περίπτωση αίτησης ακυρώσεως κατά πράξης υπηρεσιακού συμβουλίου κρίσης υπαλλήλων νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, που είναι όργανο της κρατικής διοίκησης, η κοινοποίηση γίνεται προς τον υπουργό στην

αρμοδιότητα του οποίου υπάγεται το συμβούλιο αυτό καθώς και προς το νομικό πρόσωπο στο οποίο υπηρετεί ο υπάλληλος που άσκησε την αίτηση.

3. α) Σε περίπτωση προσφυγής που ασκείται από υπάλληλο, η κοινοποίηση γίνεται σύμφωνα με τις διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου.

β) Σε περίπτωση προσφυγής που ασκείται από όργανο της κρατικής διοίκησης, η κοινοποίηση γίνεται προς τον υπάλληλο.

γ) Σε περίπτωση προσφυγής που ασκείται από νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου, η κοινοποίηση γίνεται προς τον υπάλληλο. Αν συντρέχει η περίπτωση του εδαφίου δ' της προηγούμενης παραγράφου, η κοινοποίηση γίνεται και προς τον υπουργό.

δ) Αντίγραφο της πράξης του προέδρου η οποία προβλέπεται στο άρθρο 20 του παρόντος κοινοποιείται προς τον κατά τα προηγούμενα εδάφια προσαυγόντα δέκα τουλάχιστον ημέρες πριν από τη δικασίμου.

4. Όταν το ασκούμενο ένδικο μέσο έχει το χαρακτήρα αναίρεσης, η Γραμματεία του οικείου σχηματισμού φροντίζει να κοινοποιηθεί, εξήντα (60) τουλάχιστον ημέρες πριν από τη δικασίμου, πράξη του Προέδρου μαζί με ένα επικυρωμένο αντίγραφο σε απλό χαρτί της αίτησης στο δικηγόρο ή τον εκπρόσωπο του Δημοσίου ή του νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου που υπογράφει, κατά το άρθρο 17 παρ. 4, το δικόγραφο, έστω και αν δεν είναι διορισμένος στο Πρωτοδικείο Αθηνών. Ο δικηγόρος ή ο εκπρόσωπος του Δημοσίου ή του νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου είναι υποχρεωμένος να κοινοποιήσει αντίγραφο της πράξης του Προέδρου και της αίτησης αναίρεσης στον αναρριζήτο είκοσι (20) τουλάχιστον ημέρες πριν από τη δικασίμου. Η κοινοποίηση γίνεται στην κατοικία που αναγράφει το σχετικό δικόγραφο του αναρριζήτου ενώπιον του διοικητικού δικαστηρίου, σύμφωνα με τα άρθρα 53 και 54 του Κ.Φ.Δ. (ν. 4125/1960) ή, σε περίπτωση καταβολής της, στην κατοικία την οποία είχε υποχρέωση ο αναρριζήτος να δηλώσει στη γραμματεία του διοικητικού δικαστηρίου και την έχει δηλώσει. Αν ο αναρριζήτος παραλείψει την υποχρέωσή του αυτή ή η κοινοποίηση γίνει εκπροθέσμως και ο αναρριζήτος απουσιάζει στη δίκη, η αίτηση αναίρεσης απορρίπτεται ως απαράδεκτη.

5. Αν συντρέχει νόμιμη περίπτωση να γίνει νέα συζήτηση της υπόθεσης ή περαιτέρω συζήτησή της, η πράξη του Προέδρου ή η απόφαση του Δικαστηρίου, με την οποία ορίζεται η δικασίμου, κοινοποιείται σύμφωνα με όσα ορίζονται στις προηγούμενες παραγράφους του παρόντος άρθρου. Κοινοποιείται επίσης προς εκείνον που άσκησε το ένδικο μέσο και προς εκείνον που τυγχόν έχει ασκήσει παρέμβαση.

6. Κατά τη συζήτηση στο ακροατήριο, αν οι διάδικοι παρίστανται και δεν αντιλέγουν, το Δικαστήριο χωρεί στη συζήτηση της υπόθεσης ακόμη και αν δεν έχουν τηρηθεί ως προς αυτούς οι διατάξεις του παρόντος άρθρου για τις κοινοποιήσεις.

Άρθρο 22

(άρθρο 22 ν.δ. 170/1973)

Καθήκοντα εισηγητή

1. Εκείνος που ορίσθηκε εισηγητής φροντίζει για τη συγκέντρωση κάθε στοιχείου χρήσιμου για τη διερεύνηση της υπόθεσης και συντάσσει επιμελημένη έκθεση, η οποία διαλαμβάνει τον ιστορικό της διαφοράς, τα στοιχεία που βεβαιώνονται από τα έγγραφα, τα ζητήματα που προκύπτουν και την αιτιολογημένη γνώμη του για τα ζητήματα αυτά. Η έκθεση επισυνάπτεται στο φάκελο το αργότερο τρεις ημέρες πριν από τη συζήτηση για να λάβουν γνώση οι διάδικοι.

2. Ο εισηγητής μπορεί να ζητεί από τους διαδίκους να προσκομίσουν στοιχεία που λείπουν ή είναι οπωσδήποτε χρήσιμα.

3. Οι αρχές, προς τις οποίες απευθύνεται ο εισηγητής για τη συγκέντρωση στοιχείων και πληροφοριών χρήσιμων για τη διερεύνηση της υπόθεσης, έχουν την υποχρέωση να αποστέλλουν τα στοιχεία και πληροφορίες που τους ζητεί.

Άρθρο 23

(άρθρο 23 ν.δ. 170/1973)

Απόψεις της Διοίκησης

1. Το Δημόσιο ή νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου, κατά του οποίου στρέφεται η αίτηση ακυρώσεως ή η προσφυγή, έχει την υποχρέωση να εκθέτει τις απόψεις του για καθένα από τους προβαλλόμενους λόγους, διευκρινίζοντας σαφώς το συναφές με κάθε λόγο πραγματικό μέρος.

2. Η έκθεση αυτή με το σχετικό φάκελο πρέπει να αποστέλλεται στον εισηγητή τριάντα τουλάχιστον ημέρες πριν από τη δικασίμου που έχει οριστεί εφόσον το δικόγραφο της αίτησης ακυρώσεως ή της προσφυγής έχει επιδοθεί στη Διοίκηση δύο τουλάχιστον μήνες πριν από τη δικασίμου, διαφορετικά σε έμμολο χρόνο πριν από τη δικασίμου.

3. Την έκθεση προσυπογράφουν ο νομικός σύμβουλος του Δημοσίου ή του νομικού προσώπου που έχει εντολή να υποστηρίζει τα συμφέροντά τους καθώς και οι καθ' ύλην αρμόδιοι υπάλληλοι, σύμφωνα με τους κανόνες που διέπουν τις διοικητικές πράξεις και με την ευθύνη που καθιερώνουν οι κανόνες αυτοί.

Άρθρο 24
(άρθρο 24 ν.δ. 170/1973)

Συνέπειες μη αποστολής φακέλου

1. Η παράλειψη της έγκαιρης αποστολής προς το Συμβούλιο των στοιχείων και πληροφοριών που προβλέπονται από τα προηγούμενα άρθρα, καθώς και της έκθεσης, συνιστά ιδιαίτερο πειθαρχικό αδίκημα των αρμοδίων για την ενέργεια αυτή υπαλλήλων.

2. Η πειθαρχική δίωξη ασκείται σύμφωνα με τις διατάξεις για το πειθαρχικό δίκαιο κάθε κατηγορίας υπαλλήλων. Την άσκηση της πειθαρχικής δίωξης μπορεί να προκαλέσει και ο Πρόεδρος του Συμβουλίου με έγγραφό του προς τον αρμόδιο υπουργό ή τη διοίκηση του νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου. Στην περίπτωση αυτή καθίσταται υποχρεωτική η άσκηση της δίωξης. Η πειθαρχική απόφαση εκδίδεται το αργότερο μέσα σε δύο μήνες από τη λήψη του εγγράφου για την άσκηση της πειθαρχικής δίωξης. Η απόφαση που εκδίδεται κοινοποιείται αμελλητί και στον Πρόεδρο του Συμβουλίου.

Άρθρο 25
(άρθρα 25 παρ. 2, ν.δ. 170/1973, 21 ν. 702/1977, 2 παρ. 2 ν. 1470/1984)

Πρόσθετοι λόγοι, υπομνήματα

1. Επιτρέπεται η υποβολή πρόσθετων λόγων με δικόγραφο που κατατίθεται σύμφωνα με όσα ορίζονται στο άρθρο 19 παρ. 1 και κοινοποιείται, επί ποινή απαραδέκτου, δεκαπέντε τουλάχιστον πλήρεις ημέρες πριν από τη συζήτηση, με επιμέλεια εκείνου που άσκησε το ένδικο μέσο. Η κοινοποίηση γίνεται με επίδοση κυρωμένου αντιγράφου σε όσους κοινοποιείται το ένδικο μέσον κατά το άρθρο 21 και σε εκείνους που ήδη έχουν ασκήσει παρέμβαση.

Η παράγραφος 6 του άρθρου 21 έχει εφαρμογή και στην περίπτωση αυτή.

Οι πρόσθετοι λόγοι είναι απαράδεκτοι αν υποβληθούν μετά από αναβολή της συζήτησης και ο φάκελος της υπόθεσης είχε περιέλθει στο δικαστήριο εξήντα (60) ημέρες πριν από τη δικάσιμο της αναβολής.

2. Υπομνήματα των διαδίκων κατατίθενται στη Γραμματεία εξι πλήρεις ημέρες πριν από τη συζήτηση. Ο Πρόεδρος μπορεί να επιστρέφει την υποβολή υπομνημάτων από τους διαδίκους μέσα σε προθεσμία που τάσσεται από αυτόν για την ανάπτυξη όσων έχουν εκτεθεί στο ακροατήριο.

Άρθρο 26
(άρθρο 26 ν.δ. 170/1973)

Παράσταση στο ακροατήριο

1. Κατά τη συζήτηση στο ακροατήριο οι ιδιώτες διάδικοι δεν μπορούν να παρίστανται αυτοπροσώπως για να αναπτύξουν την υπόθεση αλλά μόνο με δικηγόρο ο οποίος είναι διορισμένος στον Άρειο Πάγο ή είναι καθηγητής ή υψηλότερης νομικής σχολής ημεδαπού πανεπιστημίου. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται οι διατάξεις του νόμου για τους δικηγόρους.

2. Σε περίπτωση προσφυγής ο προσφεύγων υπάλληλος έχει δικαίωμα να παραστεί αυτοπροσώπως και χωρίς δικηγόρο, η δε προϊσταμένη του αρχή οφείλει να χορηγήσει την άδεια που ζητεί για το σκοπό αυτό.

3. Η Διοίκηση παρίσταται σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις για τη δικαστική εκπροσώπηση της.

Άρθρο 27
(άρθρο 27 ν.δ. 170/1973, 2 παρ. 3 ν. 1470/1984)

Πληρεξουσιότητα

1. Η πληρεξουσιότητα σε δικηγόρο παρέχεται με συμβολαιογραφική πράξη ή με προφορική δήλωση στο ακροατήριο. Για τη Διοίκηση εφαρμόζονται οι κείμενες γι' αυτήν διατάξεις.

Στα νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου η πληρεξουσιότητα παρέχεται από το νόμιμο εκπρόσωπό τους με προφορική δήλωσή του στο ακροατήριο ή με ειδικό συμβολαιογραφικό πληρεξούσιο. Όταν ο νόμος ή το καταστατικό απαιτεί για να ασκηθεί ένδικο μέσο προηγούμενη άδεια άλλου οργάνου, ο νόμιμος εκπρόσωπος του νομικού προσώπου ιδιωτικού δικαίου τεκμαίρεται ότι ενεργεί με την άδεια του άλλου οργάνου. Η τυχόν έλλειψη της άδειας δεν επηρεάζει το κύρος της δίκης και δημιουργεί αποκλειστικά ευθύνη του εκπροσώπου απέναντι στο νομικό πρόσωπο.

2. Για την υπογραφή του ενδίκου μέσου και την ενέργεια των πράξεων της προδικασίας από δικηγόρο, η πληρεξουσιότητα τεκμαίρεται ότι υπάρχει αν κατά τη συζήτηση στο ακροατήριο ο διάδικος παραστεί δια πληρεξουσίου δικηγόρου ή δηλώσει αυτοπροσώπως ότι εγκρίνει την άσκηση του ενδίκου μέσου ή προσαχθεί συμβολαιογραφικό πληρεξούσιο. Διαφορετικά, το ένδικο μέσο απορρίπτεται ως απαράδεκτο και εκείνος που το άσκησε καταδικάζεται στη δικαστική δαπάνη.

3. Με αίτηση του δικηγόρου που παρίσταται κατά τη συζήτηση μπορεί να δοθεί σύντομη προθεσμία για την υποβολή του πληρεξουσίου δια της Γραμματείας. Αν η προθεσμία αυτή παρέλθει άπρακτη ο δικηγόρος λογίζεται ότι δεν έχει παραστεί.

4. Αν πεθάνει ο δικηγόρος που υπέγραψε το δικόγραφο, η δίκη αναβάλλεται αυτεπαγγέλτως εφάπαξ και για εύλογο διάστημα, όχι μεγαλύτερο από έξι μήνες, αφού εκτιμηθεί η φύση της υπόθεσης, εκτός αν ο εντολέας του ζητήσει στο ακροατήριο αυτοπροσώπως ή με πληρεξούσιο τη συνέχιση της δίκης.

Άρθρο 28
(άρθρο 28 ν.δ. 170/1973)

Αποκλεισμός ερημοδικίας

Σε κάθε περίπτωση, εφόσον έγιναν οι κατά το παρόν κοινοποιήσεις, η υπόθεση συζητείται και εκδίδεται απόφαση ακόμη και αν δεν παρίστανται οι διάδικοι.

Άρθρο 29
(άρθρο 29 ν.δ. 170/1973)

Αποδοχή προβαλλόμενης πράξης ή απόφασης

Το ένδικο μέσο είναι απαράδεκτο σε περίπτωση αποδοχής της προβαλλόμενης πράξης. Σε περίπτωση δικαστικής απόφασης η αποδοχή γίνεται εγγράφως.

Άρθρο 30
(άρθρα 22, ν. 702/1977, 2 παρ. 4 ν. 1470/1984)

Παραίτηση

1. Η παραίτηση από το δικόγραφο ενδίκου μέσου που έχει ασκηθεί, η οποία έχει ως αποτέλεσμα την κατάρριψη της δίκης, επιτρέπεται έως τη συζήτηση της υπόθεσης. Η παραίτηση γίνεται με δήλωση που κατατίθεται στη Γραμματεία ή προφορικά στο ακροατήριο είτε από πληρεξούσιο δικηγόρο, ο οποίος έχει γενικό ή ειδικό πληρεξούσιο, είτε και από αυτόν τον ίδιο που άσκησε το ένδικο μέσο. Παραίτηση γίνεται επίσης και με δήλωση ενώπιον συμβολαιογράφου εκείνου που άσκησε το ένδικο μέσο, αν αντίγραφο της συμβολαιογραφικής πράξης περιέλθει στο Συμβούλιο έως τη συζήτηση στο ακροατήριο.

2. Παραίτηση με έγγραφη δήλωση στη Γραμματεία ή με συμβολαιογραφικό έγγραφο, η οποία υποβάλλεται ή περιέρχεται στο Συμβούλιο πριν από τον καθορισμό δικασίμου, γίνεται δεκτή με πράξη του Προέδρου ή του Προέδρου του οικείου Τμήματος, ο οποίος, σε περίπτωση οποιασδήποτε αμφιβολίας για το έγκυρο της δήλωσης, μπορεί να την εισαγάγει ενώπιον του Δικαστηρίου.

3. Παραίτηση που περιέχει όρους ή αιρέσεις θεωρείται ότι δεν έγινε.

4. Ανάκληση παραίτησης δεν επιτρέπεται.

5. Αίτηση, από το δικόγραφο της οποίας έγινε παραίτηση, θεωρείται ότι δεν ασκήθηκε.

6. Για την παραίτηση του Δημοσίου από τις προφανώς απαράδεκτες ή αβάσιμες αιτήσεις αναίρεσης σε φορολογικές ή δασμολογικές υποθέσεις, συγκροτούνται μια ή περισσότερες τριμελείς επιτροπές απαρτιζόμενες από α) έναν πάρεδρο της Διοίκησης, β) έναν υπάλληλο του εφοριακού ή του τελωνειακού κλάδου ανάλογα με το αντικείμενο της διαφοράς και γ) τον εισηγητή της υπόθεσης στο Συμβούλιο της Επικρατείας, ο οποίος, σε περιπτώσεις ιδίως κατάθεσης μεγάλου αριθμού όμοιων αιτήσεων αναίρεσης, μπορεί να οριστεί με πράξη του Προέδρου του που δεν περιέχει προσδιορισμό δικασίμου και δεν κοινοποιείται.

Ο πάρεδρος της Διοίκησης και ο υπάλληλος ορίζονται από τον Υπουργό Οικονομικών. Για τη γραμματειακή εξυπηρέτηση της επιτροπής μεριμνά το Συμβούλιο της Επικρατείας.

Η επιτροπή γνωμοδοτεί για το προφανώς απαράδεκτο ή αβάσιμο της αίτησης. Η γνωμοδότησή της περιέχει συνοπτική παράθεση της νομολογίας του Συμβουλίου της Επικρατείας στα ζητήματα παραδεκτού ή τους προβαλλόμενους λόγους αναίρεσης και αφού υπογραφεί και από τα τρία μέλη της διαβιβάζεται στον Υπουργό Οικονομικών ή το εξουσιοδοτημένο από αυτόν όργανο.

Αποτελεί πθραίτηση από το ένδικο μέσο η έγγραφη αποδοχή από τον Υπουργό Οικονομικών ή το εξουσιοδοτημένο από αυτόν όργανο της γνωμοδότησης της επιτροπής που θεωρεί επιβεβλημένη την παραίτηση. Αν ο Υπουργός Οικονομικών ή το εξουσιοδοτημένο από αυτόν όργανο δεν διαφωνήσει μέσα σε τρεις μήνες από την περιέλευση σε αυτόν ή στο εξουσιοδοτημένο από αυτόν όργανο της γνωμοδότησης της επιτροπής, η γνωμοδότηση αυτή αποτελεί την παραίτησή από το ένδικο μέσο η οποία γνωστοποιείται στον οικείο δικαστικό σχηματισμό του Συμβουλίου της Επικρατείας.

Οι διατάξεις των προηγούμενων εδαφίων της παραγράφου αυτής μπορούν να επεκταθούν προσαρμοζόμενες και σε άλλες κατηγορίες αιτήσεων αναίρε-

αυτός του Δημοσίου ή νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου με προεδρικά διατάγματα εκδιδόμενα με πρόταση του Υπουργού Δικαιοσύνης και του αρμόδιου ή του εποπτεύοντος το νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου υπουργού, μετά από γνώμη της Ολομέλειας του Συμβουλίου της Επικρατείας.

Άρθρο 31
(άρθρο 31 ν.δ. 170/1973)

Θάνατος διαδίκων

1. Αν πεθάνει ο ιδιώτης που άσκησε το ένδικο μέσο ή διαλυθεί το νομικό πρόσωπο, η δίκη καταργείται, εκτός αν έως τη συζήτηση οποιοσδήποτε που νομιμοποιείται ζητήσει τη συνέχιση της δίκης με δήλωσή του που κατατίθεται στη Γραμματεία, ή και προφορικά στο ακροατήριο.

2. Αν δεν ζητηθεί, σύμφωνα με όσα ορίζονται στην προηγούμενη παράγραφο, η συνέχιση της δίκης, η συζήτηση αναβάλλεται αυτεπαγγέλτως και για εύλογο χρονικό διάστημα, αφού εκτιμηθεί η φύση της υπόθεσης.

3. Αν πεθάνει εκείνος κατά του οποίου στρέφεται η προσφυγή ή η αίτηση αναίρεσεως, μετά από αυτεπάγγελτη και για εύλογο χρόνο αναβολή της συζήτησης η δίκη συνεχίζεται αν συντρέχει νόμιμη περίπτωση, ακόμη και αν απουσιάζουν οι διάδοχοι εκείνου που πέθανε. Στην περίπτωση αυτή δεν απαιτείται νέα κοινοποίηση.

4. Η προηγούμενη παράγραφος έχει εφαρμογή και σε περίπτωση θανάτου εκείνου που έχει ασκήσει παρέμβαση.

Άρθρο 32
(άρθρα 32 παρ. 1 ν.δ. 170/1973, 3 παρ. 1 ν. 1470/1984)

**Ανάκληση, ακύρωση, λήξη ισχύος
προσβαλλόμενης πράξης ή απόφασης**

1. Η δίκη καταργείται αν μετά την άσκηση του ένδικου μέσου η προσβαλλόμενη πράξη ή δικαστική απόφαση ανακληθεί, ακυρώθηκε ή εξαφανίστηκε.

2. Καταργείται ομοίως η δίκη αν μετά την άσκηση της αίτησης ακυρώσεως και έως την πρώτη συζήτηση της υπόθεσης η προσβαλλόμενη πράξη έπαυσε για οποιοδήποτε λόγο να ισχύει, εκτός αν ο αιτών επικαλείται ιδιαίτερο έννομο συμφέρον που δικαιολογεί τη συνέχιση της δίκης. Η παράγραφος αυτή δεν εφαρμόζεται όταν πρόκειται για διαιτητικές αποφάσεις ή πράξεις που κηρύσσουν εκτελεστές συλλογικές συμβάσεις εργασίας.

Άρθρο 33
(άρθρο 33 ν.δ. 170/1973)

Συζήτηση στο ακροατήριο

Η συζήτηση αρχίζει με την ανάγνωση και την προφορική ανάπτυξη από τον εισηγητή της έκθεσης. Η συζήτηση γίνεται αποκλειστικά βάσει των δικογράφων και των εγγράφων που έχουν προσαχθεί προαποδεικτικώς. Το Συμβούλιο πάντως μπορεί κατά την κρίση του να διατάξει και κάθε συμπληρωματική απόδειξη και να υποχρεώσει οποιαδήποτε δημόσια αρχή να παράσχει έγγραφα ή πληροφορίες σχετικά με την υπόθεση που δικάζεται.

Άρθρο 34
(άρθρα 34 παρ. 1, 3, 4, 6 ν.δ. 170/1973, 23 παρ. 2 ν. 702/1977, 2 παρ. 5 ν. 1470/1984)

Απόφαση

1. Οι αποφάσεις του Συμβουλίου, Ολομέλειας και Τμημάτων, λαμβάνονται κατά πλειοψηφία των μελών του, μετά από διάσκεψη.

2. Αν κατά την ψηφοφορία σχηματισθούν περισσότερες από δύο γνώμες, εκείνοι που αποτελούν την ασθενέστερη μειοψηφία οφείλουν να προσχωρήσουν σε μία από τις επικρατέστερες γνώμες.

3. Αν περισσότερες από τις ασθενέστερες γνώμες συγκεντρώσουν ίσο αριθμό ψήφων, καθορίζεται με ψηφοφορία ο αποκλεισμός της μιας από αυτές και εκείνοι που την ακολούθησαν οφείλουν να προσχωρήσουν σε μία από τις άλλες γνώμες μέχρι να σχηματισθεί πλειοψηφία.

4. Οι διατάξεις των προηγούμενων παραγράφων εφαρμόζονται αναλόγως και κάθε φορά που η Ολομέλεια ή τα Τμήματα αποφασίζουν ή γνωμοδοτούν εν συμβουλία.

5. Οι κατά την παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου αποφάσεις του Συμβουλίου κοινοποιούνται σε αντίγραφο στη διάδικο διοικητική αρχή με επιμέλεια της Γραμματείας.

6. Τα ουσιώδη περιστατικά της συζήτησης στο ακροατήριο καταχωρίζονται στην απόφαση του Δικαστηρίου, εκτός αν, κατά την κρίση του προεδρεύοντος, συντρέχει λόγος να συνταχθεί ιδιαίτερο πρακτικό συζήτησης.

Πρακτικό διάσκεψης συντάσσεται μόνο αν διατυπωθεί μειοψηφία. Στη γνώμη της μειοψηφίας που καταχωρίζεται στην απόφαση μνημονεύεται και η γνώμη των Παρέδρων.

7. Η δημοσίευση των αποφάσεων της Ολομέλειας και των Τμημάτων

μπορεί να γίνει με οποιαδήποτε νόμιμη σύνθεση ανεξάρτητα από τον αριθμό των δικαστών που έχουν συμμετάσχει στην έκδοση της απόφασης, την τυχόν προαγωγή, αποχώρηση ή θάνατο ενός από αυτούς, χωρίς, στις τελευταίες αυτές περιπτώσεις, να ανασυζητείται η υπόθεση.

Η σύνθεση και η χρονολογία δημοσίευσης των αποφάσεων αναγράφονται στο βιβλίο δημοσίευσης των αποφάσεων. Από το βιβλίο αυτό η Γραμματεία εκδίδει πιστοποιητικό της δημοσίευσης, αν ζητηθεί.

Άρθρο 35
(άρθρο 35 ν.δ. 170/1973)

Τέλη

1. Κατά τη διαδικασία γενικώς ενώπιον του Συμβουλίου εφαρμόζονται οι διατάξεις που ισχύουν κάθε φορά για τα τέλη χαρτοσήμου καθώς και τα ειδικά τέλη και τα ένσημα.

2. Δεν υπόκεινται σε τέλη οι αποφάσεις για την παραπομπή της υπόθεσης από Τμήμα στην Ολομέλεια και αντίστροφα ή σε άλλο Τμήμα, οι προδικαστικές αποφάσεις, καθώς και η κατά το άρθρο 20 πράξη του Προέδρου.

3. Συγχρόνως με την κατάθεση του εισαγωγικού δικογράφου της δίκης με τα νόμιμα τέλη, καταβάλλονται και τα τέλη εγγραφής στο πινάκιο, των πρακτικών και της απόφασης. Αν το εισαγωγικό δικόγραφο της δίκης κατατίθεται σε δημόσια αρχή, τα τέλη μπορεί να κατατίθενται ή να αποστέλλονται με ταχυδρομική επιταγή το αργότερο μέσα σε ένα μήνα από την περιέλευση του δικογράφου στο Συμβούλιο.

4. Αν δεν προκαταβληθούν ή δεν αποσταλούν τα τέλη, σύμφωνα με όσα ορίζονται στην προηγούμενη παράγραφο, το ένδικο μέσο εισάγεται για συζήτηση με πράξη του Προέδρου, στην οποία γίνεται ειδική μνεία γι' αυτό, χωρίς να γίνει καμία κοινοποίηση και απορρίπτεται ως απαράδεκτο με απόφαση του Συμβουλίου, η οποία γράφεται σε απλό χαρτί. Στην περίπτωση αυτή τα τέλη εισπράττονται με βάση την απόφαση του Συμβουλίου, σύμφωνα με τις διατάξεις για την εισπραξη των δημοσίων εσόδων.

5. Αν τα τέλη αναβολής δεν καταβληθούν έως τη συζήτηση μετά την αναβολή, το ένδικο μέσο απορρίπτεται ως απαράδεκτο.

6. Σε περίπτωση αίτησης αναστολής τα νόμιμα τέλη χαρτοσήμου της απόφασης προκαταβάλλονται επί ποινή απαράδεκτου.

Άρθρο 36
(άρθρα 36 παρ. 3, 4, ν.δ. 170/1973, 2 παρ. 6 ν. 1470/1984)

Παράβολο

1. Το ένδικο μέσο που ασκείται στο Συμβούλιο της Επικρατείας απορρίπτεται ως απαράδεκτο, αν κατά την κατάθεση του εισαγωγικού δικογράφου της δίκης δεν καταβληθεί παράβολο. Το παράβολο ορίζεται, όταν πρόκειται για αίτηση ακυρώσεως, έφεση, υπαλληλική προσφυγή, τριτανακοπή ή αίτηση αναίρεσεως σε διαφορές κοινωνικής ασφάλισης σε 1.500 δραχμές, όταν πρόκειται για αίτηση αναστολής εκτελέσεως σε 1.000 δραχμές και όταν πρόκειται για αίτηση αναίρεσεως σε 2.000 δραχμές. Το παράβολο στις αιτήσεις ερμηνείας ή διορθώσεως ορίζεται σε 1.000 δραχμές. Από την υποχρέωση καταβολής παραβόλου απαλλάσσονται το Δημόσιο και οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης.

2. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται μετά από πρόταση του Υπουργού Δικαιοσύνης και γνώμη της Ολομέλειας του Συμβουλίου της Επικρατείας, μπορεί να αναπροσαρμόζονται τα ποσά των παραβόλων.

3. Οι διατάξεις των παραγράφων 3 και 4 του προηγούμενου άρθρου εφαρμόζονται αναλόγως και ως προς το παράβολο.

4. Αν το ένδικο μέσο γίνει δεκτό ή υποβληθεί παραιτήση ή καταργηθεί η δίκη για οποιοδήποτε άλλο λόγο, το παράβολο αποδίδεται. Αν το ένδικο μέσο απορριφθεί, το παράβολο καταπίπτει υπέρ του Δημοσίου. Το Συμβούλιο, εκτιμώντας τις περιστάσεις, μπορεί να διατάξει την απόδοση του παραβόλου ακόμη και όταν απορρίπτεται το ένδικο μέσο. Μπορεί επίσης να απαγγείλει και το διπλασιασμό του παραβόλου σε περίπτωση προφανώς απαράδεκτου ή αστήρικτου ένδικου μέσου. Στην περίπτωση αυτή το πρόσθετο ποσό που επιβάλλεται εισπράττεται βάσει της αποφάσεως, σύμφωνα με τις διατάξεις για την εισπραξη των δημοσίων εσόδων.

Άρθρο 37
(άρθρο 25 ν. 702/1977)

Απαλλαγή από τέλη και παράβολο

Ο Πρόεδρος του Συμβουλίου ή του οικείου Τμήματος μπορεί να απαλλάξει εκείνον που ασκεί το ένδικο μέσο από την υποχρέωση να καταβάλει τέλη και παράβολο, αν κατά την κρίση του πιθανολογείται ένδεια. Για το σκοπό αυτό με το δικόγραφο συνυποβάλλεται από εκείνον που ασκεί το ένδικο μέσο ιδιαίτερη αίτηση και το δικόγραφο γίνεται δεκτό για κατάθεση χωρίς να καταβάλλονται τα τέλη και το παράβολο. Ο Πρόεδρος αποφασίζει επί της αιτήσεως και αν την απορρίψει, ο αιτών οφείλει να καταβάλει τα τέλη και το παράβολο, που δεν έχουν καταβληθεί, μέσα σε 30 ημέρες από την έκδοση

της σχετικής απορριπτικής πράξης, διαφορετικά το ένδικο μέσο απορρίπτεται και εφαρμόζονται οι διατάξεις της παρ. 4 του άρθρου 35 του παρόντος.

Άρθρο 38
(άρθρο 38 ν.δ. 170/1973)

Έξοδα της διαδικασίας

1. Τα τυχόν λοιπά έξοδα της διαδικασίας προκαταβάλλονται από τον προϋπολογισμό του Υπουργείου Δικαιοσύνης και, αφού εκκαθαρισθούν από τον εισηγητή της υπόθεσης, με την οριστική απόφαση καταφθίζονται σε βάρος του διαδίκου που νικήθηκε.

2. Το συμβούλιο, με την απόφαση που εκδίδεται μετά τη διεξαγωγή της πραγματογνωμοσύνης, εκκαθαρίζει την αμοιβή που πρέπει να καταβληθεί σε πραγματογνώμονες τους οποίους το ίδιο διορίζει.

Άρθρο 39
(άρθρο 39 ν.δ. 170/1973, 2 παρ. 8 ν. 1470/1984)

Δικαστική δαπάνη

1. Ο ηττημένος διάδικος καταδικάζεται με την απόφαση να καταβάλει τη δικαστική δαπάνη του διαδίκου που νίκησε. Το Δικαστήριο, εκτιμώντας τις περιστάσεις, μπορεί να απαλλάξει, ολικά ή μερικά, από τη δικαστική δαπάνη, τον ηττημένο διάδικο.

Η δικαστική δαπάνη περιλαμβάνει, ανεξάρτητα από την ιδιότητα του διαδίκου, την αμοιβή του δικηγόρου για τη σύνταξη του κυρίου δικογράφου ή της παρέμβασης και για την παράσταση σε κάθε συζήτηση, όπως η αμοιβή αυτή ορίζεται από την ισχύουσα διατίμηση. Κάθε άλλη διάταξη που προβλέπει επιδίκαση μειωμένης αμοιβής καταργείται.

2. Σε περίπτωση κατάργησης δίκης για οποιοδήποτε λόγο δεν επιδικάζεται δικαστική δαπάνη.

Άρθρο 40
(άρθρα 26 ν. 702/1977, 2 παρ. 9 ν. 1470/1984)

Ανάλογη εφαρμογή διατάξεων

Κατά τα λοιπά και ιδίως ως προς τις κοινοποιήσεις, τους λόγους εξαίρεσης των δικαστών και των υπαλλήλων της Γραμματείας και τη διαδικασία της εξαίρεσης, τη συγγνώμη συγγενείας, τη διεξαγωγή των συζητήσεων, την ευταξία του ακροατηρίου και την ενέργεια των αποδείξεων που τυχόν διατάσσονται, εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας και του Οργανισμού των Δικαστηρίων που ισχύουν για τη διαδικασία πολιτικών δικών ενώπιον του Αρείου Πάγου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ

Προσφυγές

Άρθρο 41
(άρθρο 41 ν.δ. 170/1973)

Προθεσμίες

1. Οι κατά το άρθρο 103 του Συντάγματος προσφυγές υπαλλήλων ασκούνται μέσα σε εξήντα ημέρες από την κοινοποίηση σε αυτούς της προσβαλλόμενης απόφασης.

2. Όλες οι λοιπές προσφυγές, εκτός από αυτές που προβλέπονται στην προηγούμενη παράγραφο, ασκούνται, εφόσον ειδική διάταξη δεν ορίζει διαφορετικά, από μεν τον υπάλληλο μέσα σε εξήντα ημέρες από την κοινοποίηση σε αυτόν της προσβαλλόμενης απόφασης, από δε το διοικητικό όργανο που έχει το δικαίωμα να ασκήσει προσφυγή μέσα σε εξήντα ημέρες από την περιέλευση της απόφασης σε αυτό.

3. Οι κατά τις προηγούμενες παραγράφους προθεσμίες των εξήντα ημερών παρεκτείνονται για τριάντα ημέρες για τους υπαλλήλους που διαμένουν στην αλλοδαπή.

Άρθρο 42
(άρθρο 42 ν.δ. 170/1973)

Ανασταλτικό αποτέλεσμα

1. Κατά τη διάρκεια της προθεσμίας για την άσκηση της προσφυγής της παραγράφου 1 του προηγούμενου άρθρου και μέχρι να εκδικασθεί αυτή αναστέλλεται η εκτέλεση της απόφασης που έχει προσβληθεί, με την επιφύλαξη των ειδικών διατάξεων που ρυθμίζουν την κατάσταση του υπαλλήλου κατά τον παραπάνω χρόνο.

2. Η προηγούμενη παράγραφος έχει εφαρμογή και στις προσφυγές της παρ. 2 του προηγούμενου άρθρου, εφόσον προσβάλλονται πράξεις απόλυσης ή υποβιβασμού υπαλλήλων και δεν έχει εφαρμογή σε καμιά άλλη προσφυγή.

3. Οι διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου δεν έχουν εφαρμογή στις

περιπτώσεις που ειδικές διατάξεις ορίζουν διαφορετικά.

Άρθρο 43
(άρθρο 43 ν.δ. 170/1973)

Έκταση ελέγχου, διαδικασία

1. Στην περίπτωση των παραπάνω προσφυγών το Συμβούλιο δικάζει και κατά νόμο και κατ' ουσίαν και μπορεί να διατάξει και νέες αποδείξεις ή να ζητήσει διοικητικές πληροφορίες, χωρίς να αποκλείεται και το δικαίωμα του υπαλλήλου να επικαλεσθεί οποιαδήποτε αποδεικτικά στοιχεία.

2. Όταν διατάσσεται απόδειξη με μάρτυρες, το Συμβούλιο, ορίζοντας το θέμα που πρέπει να αποδειχθεί, μπορεί να διατάξει την εξέτασή τους από τον εισηγητή της υπόθεσης ή να παραγγείλει σε δικαστική αρχή τη διενέργεια της εξέτασης. Κατά την εξέταση αυτή εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις του Υπαλληλικού Κώδικα.

Άρθρο 44
(άρθρο 44 ν.δ. 170/1973)

Παρέμβαση - Τριτανακοπή

Στη δίκη της προσφυγής δεν επιτρέπεται παρέμβαση, εκτός από την περίπτωση απόλυσης λόγω κατάρτησης θέσεως οπότε έχουν εφαρμογή οι διατάξεις του άρθρου 49 καθώς και οι διατάξεις του άρθρου 51 για την τριτανακοπή.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ

Αίτηση ακυρώσεως

Άρθρο 45
(άρθρο 27 ν. 702/1977, 3 παρ. 2 ν. 1470/1984)

Προσβαλλόμενες πράξεις

1. Η αίτηση ακυρώσεως για υπέρβαση εξουσίας ή παράβαση νόμου επιτρέπεται μόνο κατά των εκτελεστών πράξεων των διοικητικών αρχών και των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, που δεν υπόκεινται σε άλλο ένδοκο μέσο ενώπιον δικαστηρίου.

2. Η αίτηση ακυρώσεως είναι απαράδεκτη αν στρέφεται κατά εκτελεστής πράξης, κατά της οποίας προβλέπεται από το νόμο ενδικοφανής προσφυγή, που ασκείται κατά νόμο μέσα σε ορισμένη προθεσμία ενώπιον του οργάνου που έχει εκδώσει την πράξη ή άλλου οργάνου και καθιστά δυνατή την επανεξέταση της υπόθεσης κατ' ουσίαν. Στην περίπτωση αυτή η αίτηση ακυρώσεως επιτρέπεται μόνο κατά της πράξης που εκδίδεται επί της προσφυγής.

Αν παρέλθει η προθεσμία που τάσσει τυχόν ειδικώς ο νόμος για την έκδοση αποφάσεως επί της ανωτέρω προσφυγής ή, σε περίπτωση που δεν τάσσεται τέτοια προθεσμία, αν παρέλθει άπρακτο τρίμηνο από την υποβολή της προσφυγής, η αίτηση ακυρώσεως ασκείται κατά της τεκμαιρόμενης, από την πάροδο της προθεσμίας, απορρίψεως της προσφυγής.

Με την αίτηση ακυρώσεως που ασκήθηκε κατά της τεκμαιρόμενης απόρριψης λογίζεται ότι συμπροσβάλλεται και η απόφαση επί της προσφυγής που τυχόν εκδόθηκε οποτεδήποτε έως τη συζήτηση. Η απόφαση αυτή μπορεί πάντως και αυτοτελώς να προσβληθεί με αίτηση ακυρώσεως.

3. Σε περίπτωση διοικητικής διαδικασίας που προβλέπει περισσότερα στάδια για την κατ' ουσίαν κρίση της υπόθεσης, αν το όργανο ενδιαμέσως βαθμίδας παραλείψει να αποφανθεί μέσα στη νόμιμη προθεσμία επί της προσφυγής που απευθύνεται σ' αυτό ή, αν δεν τάσσεται τέτοια προθεσμία, μέσα σε ένα τρίμηνο από την υποβολή της προσφυγής, ο ενδιαφερόμενος έχει το δικαίωμα να προσφύγει μέσα στη νόμιμη προθεσμία κατά της παραλείψεως αυτής στο ανώτερο βαθμού όργανο, στο οποίο μεταβιβάζεται η υπόθεση στο σύνολό της. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται οι διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου.

4. Στις περιπτώσεις που ο νόμος επιβάλλει σε κάποια αρχή να ρυθμίσει συγκεκριμένη σχέση με την έκδοση εκτελεστής πράξης, η οποία υπάγεται στους όρους της παραγράφου 1, η αίτηση ακυρώσεως είναι δεκτή και κατά της παράλειψης της αρχής να προβεί σε οφειλόμενη νόμιμη ενέργεια.

Η αρχή θεωρείται ότι αρνείται την ενέργεια αυτή όταν παρέλθει άπρακτο η ειδική προθεσμία που τυχόν τάσσει ο νόμος, διαφορετικά όταν παρέλθει τρίμηνο από την υποβολή της σχετικής αιτήσεως στη Διοίκηση, η οποία είναι υποχρεωμένη να χορηγήσει ατελώς βεβαίωση για την ημέρα υποβολής της αίτησης αυτής. Αίτηση ακυρώσεως που ασκείται πριν παρέλθουν οι παραπάνω προθεσμίες είναι απαράδεκτη.

Με την αίτηση ακυρώσεως που ασκείται παραβλεπόμενα κατά σιωπηρής αρνήσεως λογίζεται ότι συμπροσβάλλεται και η τυχόν μεταγενέστερη ρητή αρνητική πράξη της Διοίκησης, η οποία μπορεί πάντως να προσβάλλεται και αυτοτελώς.

5. Δεν υπόκεινται σε αίτηση ακυρώσεως οι κυβερνητικές πράξεις και διαταγές, που ανάγονται στη διαχείριση της πολιτικής εξουσίας.

Άρθρο 46
(άρθρα 28 ν. 702/1977, 3 παρ. 3 ν. 1470/1984)

Προθεσμία

1. Η αίτηση ακυρώσεως ασκείται, ενδεικτικώς δεν ορίζεται διαφορετικά, μέσα σε προθεσμία εξήντα ημερών που αρχίζει από την επομένη της κοινοποίησης της προσβαλλόμενης πράξης ή της δημοσίευσής της, αν την τελευταία επιβάλλει ο νόμος ή, διαφορετικά, από τότε που ο αιτών έλαβε πλήρη γνώση της πράξης. Στις περιπτώσεις των παραγράφων 2, 3 και 4 του άρθρου 45 η προθεσμία αρχίζει από την παρέλευση των προθεσμιών που ορίζουν οι διατάξεις αυτές.

2. Κάθε διοικητική προσφυγή, εκτός από εκείνη που προβλέπεται στην παράγραφο 2 του άρθρου 45 του παρόντος, καθώς και η απλή αίτηση θεραπείας δι' αναφοράς στην αρχή που έχει εκδώσει την πράξη ή στην προϊστάμενη αρχή, διακόπτει την προθεσμία της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου για το χρονικό διάστημα που ορίζεται για την έκδοση σχετικής πράξεως ή, αν τέτοιο χρονικό διάστημα δεν ορίζεται, για 30 ημέρες ή έως την κοινοποίηση ή την πλήρη γνώση της απάντησης της Διοικήσεως εφόσον αυτές πραγματοποιήθηκαν πριν παρέλθουν οι προθεσμίες αυτές.

3. Η διάταξη της παραγράφου 3 του άρθρου 41 του παρόντος για την παράταση εφαρμόζεται και στην εξηκονθήμερη προθεσμία για την άσκηση της αίτησης ακυρώσεως.

Άρθρο 47
(άρθρο 47 ν.δ. 170/1973)

Έννομο συμφέρον

1. Αίτηση ακυρώσεως δικαιούται να ασκήσει ο ιδιώτης ή το νομικό πρόσωπο, τους οποίους αφορά η διοικητική πράξη ή των οποίων έννομα συμφέροντα, έστω και μη χρηματικά, προσβάλλονται από αυτήν.

2. Αίτηση ακυρώσεως δικαιούται να ασκήσει και εκείνος που είναι μέλος του διοικητικού οργανισμού ή νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου, αν κατά την κατάρτιση των αποφάσεών τους έχουν παραβλεφθεί τα νόμιμα δικαιώματά του ως μέλους.

Άρθρο 48
(άρθρο 48 ν.δ. 170/1973)

Λόγοι ακυρώσεως

Λόγοι που θεμελιώνουν την αίτηση ακυρώσεως είναι:

- 1) Αναρμοδιότητα της διοικητικής αρχής που εξέδωσε την πράξη.
- 2) Παράβαση ουσιώδους τύπου που έχει ταχθεί για την ενέργεια της πράξης.
- 3) Παράβαση κατ' ουσίαν διάταξης του νόμου.
- 4) Κατάχρηση εξουσίας, όταν η πράξη της Διοίκησης φέρει μεν καθεαυτήν όλα τα στοιχεία της νομιμότητας, γίνεται όμως για σκοπό καταδήλως άλλον από εκείνον για τον οποίον έχει νομοθετηθεί.

Άρθρο 49
(άρθρα 49, παρ. 1, 3, 4, ν.δ. 170/1973, 29 ν. 702/1977)

Παρέμβαση

1. Οποιοσδήποτε έχει έννομο συμφέρον μπορεί να παρέμβει στη δίκη επί αιτήσεως ακυρώσεως, μόνο για τη διατήρηση της ισχύος της προσβαλλόμενης πράξης.

2. Η παρέμβαση ασκείται επί ποινή απαραδέκτου με δικόγραφο που κατατίθεται κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 19 παρ. 1 του παρόντος και κοινοποιείται με επιμέλεια του παρεμβαίνοντος, έξι τουλάχιστον πλήρεις ημέρες πριν από τη συζήτηση, με επίδοση κυρωμένου αντιγράφου προς τους διαδίκους.

3. Η παράγραφος 6 του άρθρου 21 έχει εφαρμογή και στην περίπτωση αυτή.

4. Οι διατάξεις του άρθρου 18 για τον ανείλητο έχουν εφαρμογή και στην παρέμβαση.

Άρθρο 50
(άρθρα 50, παρ. 1, 2, 3, 5 ν.δ. 170/1973, 30 ν. 702/1977)

Συνέπειες απόφασης

1. Η απόφαση που δέχεται την αίτηση ακυρώσεως απαγγέλλει την ακύρωση της προσβαλλόμενης πράξης και συνεπάγεται νόμιμη κατάρτησή της έναντι όλων, είτε πρόκειται για κανονιστική είτε πρόκειται για ατομική πράξη.

2. Η αίτηση της αίτησης δεν αποκλείει την άσκηση του ένδικου αυτού μέσου κατά της ίδιας πράξης από άλλον που έχει το δικαίωμα αυτό.

3. Στις περιπτώσεις παραλείψεων όταν το Συμβούλιο δέχεται την αίτηση

παραπέμπει την υπόθεση στην αρμόδια αρχή για να εκτελέσει την οφειλόμενη ενέργεια.

4. Οι διοικητικές αρχές, σε εκτέλεση της υποχρέωσής τους κατά το άρθρο 95 παρ. 5 του Συντάγματος, πρέπει να συμμορφώνονται ανάλογα με κάθε περίπτωση, με θετική ενέργεια προς το περιεχόμενο της απόφασης του Συμβουλίου ή να απέχουν από κάθε ενέργεια που είναι αντίθετη προς όσα κρίθηκαν από αυτό. Ο παραβάτης, εκτός από τη δίωξη κατά το άρθρο 259 του Ποινικού Κώδικα, υπέχει και προσωπική ευθύνη για αποζημίωση.

5. Οι αποφάσεις της Ολομελείας, ακυρωτικές και απορριπτικές, καθώς και των Τμημάτων, αποτελούν μεταξύ των διαδίκων δεδικασμένο που ισχύει και σε κάθε υπόθεση ή διαφορά ενώπιον δικαστικής ή άλλης αρχής, κατά την οποία προέχει το διοικητικής φύσεως ζήτηση που κρίθηκε από το Συμβούλιο.

Άρθρο 51
(άρθρο 51 ν.δ. 170/1973)

Τριτανακοπή

1. Τρίτος, που βλάπτεται από την ακυρωτική απόφαση, δικαιούται να την ανακόψει μέσα σε προθεσμία εξήντα ημερών, η οποία αρχίζει από την κοινοποίηση της απόφασης προς αυτόν ή εφότου έλαβε γνώση της απόφασης με οποιοδήποτε άλλο τρόπο.

2. Στερείται το δικαίωμα ανακοπής ο τρίτος, στον οποίο με επιμέλεια του εισηγητή κοινοποιήθηκε αντίγραφο της αίτησης ακυρώσεως με σημείωση της δικασίμου, είκοσι πλήρεις ημέρες πριν από αυτήν, καθώς και οποιοδήποτε άσκησε παρέμβαση κατά τη συζήτηση.

3. Οι διατάξεις του παρόντος που αφορούν την προδικασία, τη συζήτηση και την έκδοση απόφασης επί της αιτήσεως ακυρώσεως, εφαρμόζονται αναλόγως και για την τριτανακοπή.

Άρθρο 52
(άρθρα 52 Ν.Α. 170/1973, 3 παρ. 4 Ν. 1470/1984)

Αναστολή εκτελέσεως

1. Εφόσον υποβληθεί αίτηση ακυρώσεως ενώπιον του Συμβουλίου, ο αρμόδιος υπουργός και επί νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου το ανώτατο διοικητικό όργανό τους, μπορεί πάντοτε να διατάξει την αναστολή της εκτέλεσης της προσβαλλόμενης πράξης.

2. Επιτροπή που συγκροτείται κάθε φορά από τον Πρόεδρο του Συμβουλίου ή του αρμοδίου Τμήματος και απαρτίζεται από τον ίδιο ή το νόμιμο αναπληρωτή του, τον εισηγητή που έχει οριστεί για την υπόθεση και ένα Σύμβουλο, μπορεί, μετά από αίτηση εκείνου που άσκησε αίτηση ακυρώσεως, να αναστείλει την εκτέλεση της προσβαλλόμενης πράξης, με αιτιολογημένη απόφαση η οποία εκδίδεται εν συμβουλίω.

3. Η αίτηση πρέπει να διαλαμβάνει τους ειδικούς λόγους που μπορούν να δικαιολογήσουν την αναστολή στη συγκεκριμένη περίπτωση. Αντίγραφο της κοινοποιείται στον αρμόδιο υπουργό ή στο νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου για να διαβιβάσει αντίγραφο της πράξης της οποίας ζητείται η αναστολή εκτελέσεως και να δώσει σχετικές πληροφορίες μέσα σε προθεσμία που τάσσει ο Πρόεδρος.

4. Εκείνος που έχει δικαίωμα να παρέμβει στην ακυρωτική δίκη δικαιούται να υποβάλει υπόμνημα στην Επιτροπή Αναστολών και πριν ακόμη ασκήσει την παρέμβαση. Το υπόμνημα υπόκειται στα τέλη της αιτήσεως αναστολής.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ

Αίτηση αναίρεσεως

Άρθρο 53
(άρθρα 53 Ν.Α. 170/1973, 4 παρ. 2, 3 Ν. 1470/1984)

Παραδεκτό

1. Η αίτηση αναίρεσεως ασκείται κατά αποφάσεων που εκδίδονται είτε σε πρώτο και τελευταίο βαθμό, είτε τελεσιδικώς κατ' έφεση, αναθεώρηση ή αναψηλάφηση. Η αίτηση ασκείται από τον ιδιώτη διάδικο (φυσικό ή νομικό πρόσωπο) μέσα σε προθεσμία εξήντα ημερών που αρχίζει από την κοινοποίηση της απόφασης σε αυτόν, από δε τη διάδικο διοικητική αρχή ή νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου ή από τον προϊστάμενό τους υπουργό, εφόσον δεν ορίζεται διαφορετικά, μέσα σε εξήντα ημέρες από τη χρονολογία δημοσίευσής της αποφάσεως.

Η κοινοποίηση μπορεί να γίνει κατά τις διατάξεις των άρθρων 56 και επ. του Κώδικα Φορολογικής Δικονομίας και από κάθε διάδικο, οπότε η προθεσμία τρέχει και κατ' αυτού. Δικαίωμα να ασκήσει αίτηση αναίρεσεως έχει κάθε διάδικος που μετέσχε στην ουσιαστική δίκη, κατά την οποία έχει εκδοθεί η αναρριπτική απόφαση, και έχει ηττηθεί εν όλω ή εν μέρει. Το δικαίωμα αυτό έχει και ο διάδικος που νίκησε, εφόσον το δικαιολογεί έννομο συμφέρον.

2. Η διάταξη της παρ. 3 του άρθρου 41 για την παρέκταση εφαρμόζεται και στην πιο πάνω εξηκονθήμερη προθεσμία προκειμένου για ιδιώτη διάδικο.

3. Μετά την πάροδο της, κατά την προηγούμενη παράγραφο, προθεσμίας, μπορεί να ασκηθεί αίτηση αναιρέσεως από τον αρμόδιο υπουργό, αλλά μόνον υπέρ του νόμου, χωρίς αποτέλεσμα μεταξύ των διαδίκων. Ειδικές διατάξεις για άσκηση αίτησης αναιρέσεως υπέρ του νόμου διατηρούνται σε ισχύ. Δικαίωμα να ασκήσει αίτηση υπέρ του νόμου έχει και ο υπουργός που εποπτεύει το διάδικο νομικό πρόσωπο.

Άρθρο 54
(άρθρο 54 Ν.Α. 170/1973)

Ανασταλτικό αποτέλεσμα

Η άσκηση της αίτησης αναιρέσεως δεν έχει ανασταλτικό αποτέλεσμα, εκτός αν ειδικώς ορίζεται διαφορετικά.

Άρθρο 55
(άρθρο 4 παρ. 4 Ν. 1470/1984)

Παρέμβαση - Τριτανακοπή

Στη δίκη της αναιρέσεως δεν συγχωρείται παρέμβαση.

Άρθρο 56
(άρθρα 56 Ν.Α. 170/1973, 4 παρ. 5 Ν. 1470/1984)

Λόγοι αναιρέσεως

1. Λόγοι αναιρέσεως είναι:

- Υπέρβαση καθηκόντων ή καθ' ύλην αναρμοδιότητα του διοικητικού δικαστηρίου που εξέδωσε την προσβαλλόμενη απόφαση.
- Μη νόμιμη συγκρότηση ή κακή σύνθεσή του.
- Παράβαση ουσιαστού τύπου της διαδικασίας.
- Εσφαλμένη ερμηνεία ή πλημμελής εφαρμογή του νόμου που διέπει την επίδικη σχέση και
- Υπαρξη δύο ή περισσότερων τελεσίδικων αποφάσεων που είναι αντιφατικές μεταξύ τους στην ίδια υπόθεση και για τους ίδιους διαδίκους.

2. Λόγοι που αφορούν πλημμέλεια της αιτιολογίας της προσβαλλόμενης απόφασης επειδή δεν δόθηκε απάντηση σε ισχυρισμό που έχει προβληθεί απορρίπτονται ως απαράδεκτοι, αν δεν τον περιγράφουν σαφώς και δεν παραπέμπουν συγκεκριμένως στο δικόγραφο με το οποίο έχει προβληθεί ο ισχυρισμός στο δικαστήριο της ουσίας.

Άρθρο 57
(άρθρα 57 Ν.Α. 170/1973)

Συνέπειες αναιρέσεως

1. Το Συμβούλιο όταν δέχεται την αίτηση αναιρεί την απόφαση που έχει προσβληθεί και οι διάδικοι επανέρχονται στην κατάσταση που υπήρχε πριν από αυτήν. Με την απόφαση διατάσσεται και η επιστροφή του ποσού που είχε τυχόν καταβληθεί δυνάμει της αναιρούμενης αποφάσεως, εφόσον αυτό ζητήθηκε με την αίτηση αναιρέσεως.

2. Αν αναιρείται, σύμφωνα με την προηγούμενη παράγραφο, η απόφαση που έχει προσβληθεί το Συμβούλιο παραπέμπει την υπόθεση είτε στο δικαστήριο που είχε εκδώσει την απόφαση είτε σε άλλο ομοειδές και ομοιοβαθμο, εκτός αν η υπόθεση δεν χρειάζεται διευκρίνιση κατά το πραγματικό μέρος οπότε αποφασίζει και περαιτέρω για αυτήν. Σε καμία περίπτωση το δικαστήριο της παραπομπής δεν μπορεί να αποστεί από την απόφαση του Συμβουλίου ως προς τα ζητήματα που κρίθηκαν από αυτό.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΕΜΠΤΟ

Έφεση

Άρθρο 58
(άρθρα 3 παρ. 5 εδ. δεύτερο, 5 παρ. 1, 2 Ν. 702/1977)

Παραδεκτό

1. Σε έφεση ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας υπόκειται η οριστική απόφαση του διοικητικού εφετείου, η οποία εκδίδεται, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 1 του Ν. 702/1977, επί αιτήσεως ακυρώσεως ή τριτανακοπής.

2. Δεν υπόκειται σε έφεση η απόφαση που παραπέμπει την υπόθεση στο αρμόδιο δικαστήριο, όταν το διοικητικό εφετείο κρίνει ότι είναι αναρμόδιο κατά τόπον.

3. Έφεση μπορούν να ασκήσουν οι κατά την πρωτόδικη ακυρωτική δίκη διάδικοι, μέσα σε προθεσμία εξήντα ημερών που αρχίζει από την επομένη

της ημέρας που κοινοποιήθηκε η απόφαση με επιμέλεια του διαδίκου και πάντως μέσα σε ένα έτος από τη δημοσίευσή της.

Άρθρο 59
(άρθρο 5 παρ. 3 Ν. 702/1977)

Ανεπίτρεπτο δεύτερης έφεσης και αντέφεσης

Δεύτερη έφεση από τον ίδιο διάδικο κατά της ίδιας απόφασης ως προς το ίδιο ή άλλο κεφάλαιο δεν επιτρέπεται. Επίσης αποκλείεται η άσκηση αντέφεσης.

Άρθρο 60
(άρθρο 5 παρ. 4 Ν. 702/1977)

Στοιχεία δικογράφου

Το δικόγραφο της έφεσης πρέπει να περιέχει, εκτός από τα στοιχεία κάθε δικογράφου, μνεία της προσβαλλόμενης απόφασης, σαφείς και συγκεκριμένους λόγους έφεσης και αίτημα.

Άρθρο 61
(άρθρο 5 παρ. 6 Ν. 702/1977)

Ανασταλτικό αποτέλεσμα

Η προθεσμία για την άσκηση έφεσης και η άσκηση του ένδικου αυτού μέσου δεν συνεπάγεται αναστολή της εκτέλεσης της πρωτόδικης αποφάσεως.

Άρθρο 62
(άρθρο 5 παρ. 7 Ν. 702/1977)

Πρόσθετοι λόγοι

Πρόσθετοι λόγοι έφεσης υποβάλλονται μόνο με ιδιαίτερο δικόγραφο, που κατατίθεται σε πρωτότυπο στη Γραμματεία του Συμβουλίου της Επικρατείας και κοινοποιείται με επιμέλεια του εκκαλούντος στον εφεσίβλητο, επί ποινή απαραδέκτου, δεκαπέντε τουλάχιστον πλήρεις ημέρες πριν από τη συζήτηση. Η παρ. 6 του άρθρου 21 έχει εφαρμογή και στην προκειμένη περίπτωση.

Άρθρο 63
(άρθρο 5 παρ. 8 Ν. 702/1977)

Παρέμβαση

Επιτρέπεται να ασκηθεί για πρώτη φορά παρέμβαση στην κατ' έφεση δίκη.

Άρθρο 64
(άρθρο 5 παρ. 9 Ν. 702/1977)

Λόγοι έφεσης, συνέπειες απόφασης που δέχεται έφεση

Η έφεση αναφέρεται αποκλειστικά σε σφάλματα της πρωτόδικης αποφάσεως. Αν κριθεί βάσιμος λόγος έφεσης, η εκκαλουμένη απόφαση εξαφανίζεται και το Συμβούλιο της Επικρατείας δικάζει την αίτηση ακυρώσεως. Αν το Συμβούλιο κρίνει ότι πρέπει να απορριφθεί αίτηση ακυρώσεως η οποία είχε γίνει δεκτή από το διοικητικό εφετείο, η πράξη που ακυρώθηκε με την πρωτόδικη απόφαση αναβιώνει αναδρομικά από την εκδοσή της.

Άρθρο 65
(άρθρο 5 παρ. 10 Ν. 702/1977)

Αναστολή εκτελέσεως διοικητικής πράξης

Επί εφέσεως μπορεί να χορηγηθεί, κατά το άρθρο 52, αναστολή εκτελέσεως της διοικητικής πράξης που είχε προσβληθεί για ακύρωση.

Άρθρο 66
(άρθρο 5 παρ. 11 Ν. 702/1977)

Ανάλογη εφαρμογή διατάξεων

Επί εφέσεως εφαρμόζονται ανάλογως κατά τα λοιπά οι διατάξεις του παρόντος που αφορούν το ένδικο μέσο της αίτησης ακυρώσεως, όπως ισχύουν κάθε φορά.

Άρθρο 67
(άρθρο 2 παρ. 1 ειδ. δεύτερο, 3, 4 Ν. 702/1977)

Παραπομπή υπόθεσης σε διοικητικό εφετείο.
Περιπτώσεις εκδίκασης από το Συμβούλιο της Επικρατείας.

1. Αν το Συμβούλιο της Επικρατείας κρίνει ότι η αίτηση ακυρώσεως που έχει εισαχθεί ενώπιόν του δεν υπάγεται στην αρμοδιότητά του, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 1 Ν. 702/1977, παραπέμπει την υπόθεση στο αρμόδιο διοικητικό εφετείο.

2. Αν το Συμβούλιο της Επικρατείας κρίνει ότι μερικές από τις πράξεις

που προσβάλλονται με αίτηση ακυρώσεως η οποία έχει εισαχθεί ενώπιόν του δεν υπάρχουν στην αρμοδιότητά του, μπορεί ή να δικάσει την αίτηση ακυρώσεως ως προς την πράξη ή τις πράξεις που υπάρχουν στην αρμοδιότητά του και να παραπέμψει κατά τα λοιπά στο αρμόδιο διοικητικό εφετείο ή, αν συντρέχει σπουδαίος λόγος, να δικάσει την αίτηση ακυρώσεως στο σύνολό της.

3. Σε περίπτωση παραπομπής υποθέσεως στο Συμβούλιο της Επικρατείας από διοικητικό εφετείο, κατά το άρθρο 2 παρ. 1 εδάφιο πρώτο του Ν. 702/1977, το Συμβούλιο αποφασίζει για την αρμοδιότητα και αν κρίνει ότι η υπόθεση ανήκει στην αρμοδιότητα του διοικητικού εφετείου μπορεί ή να την αναπέμψει ή να την κρατήσει και να την δικάσει κατ' ουσίαν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΚΤΟ

Διόρθωση και ερμηνεία αποφάσεων

Άρθρο 68

(άρθρο 58 Ν.Δ. 170/1973)

1. Αν από παραδρομή κατά τη σύνταξη της απόφασης παρερσέφρησαν λάθη γραφικά ή αριθμητικά ή το διατακτικό της απόφασης διατυπώθηκε ελλιπώς ή ανακριβώς, το Συμβούλιο μπορεί, μετά από αίτηση των διαδίκων ή και αυτεπαγγέλτως, σύμφωνα με το άρθρο 69 παρ. 2, να προβεί στη διόρθωση με απόφασή του.

2. Αν η διατύπωση της απόφασης γεννά αμφιβολίες ή είναι ασαφής, το Συμβούλιο μπορεί, μετά από αίτηση των διαδίκων, να την ερμηνεύσει. Η ερμηνευτική απόφαση δεν μπορεί ποτέ να μεταβάλει το διατακτικό της απόφασης που ερμηνεύεται.

Άρθρο 69.

(άρθρο 59 Ν.Δ. 170/1973)

1. Η αίτηση διορθώσεως ή ερμηνείας πρέπει να αναφέρει σαφώς τα λάθη ή τις παραλείψεις ή τις ανακριβείες των οποίων ζητείται η διόρθωση, ή τα αμφίβολα σημεία ή τις ασαφείς των οποίων ζητείται η ερμηνεία.

2. Αν ο Πρόεδρος θεωρεί αναγκαία τη διόρθωση της απόφασης, ορίζει αυτεπαγγέλτως δικάσιμο προς συζήτηση.

3. Οι διατάξεις του παρόντος που αφορούν την προδικασία, τη συζήτηση και την έκδοση απόφασης για το αντίστοιχο ένδικο μέσο εφαρμόζονται αναλόγως.

4. Η διορθωτική ή ερμηνευτική απόφαση σημειώνεται στο πρωτότυπο της απόφασης που διορθώνεται ή ερμηνεύεται.

ΜΕΡΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ

Γενικές Ρυθμίσεις

Άρθρο 70

(άρθρο 31 ν. 702/1977)

Έναρξη προθεσμίας

1. Όπου στις διατάξεις του παρόντος αναφέρεται ως αφετηρία προθεσμίας η κοινοποίηση ή η επίδοση ή η δημοσίευση, νοείται η επομένη της κοινοποίησης, επίδοσης ή δημοσίευσης.

2. Όπου στις διατάξεις του παρόντος προβλέπεται ως αφετηρία προθεσμίας η γνώση του ενδιαφερομένου νοείται η πλήρης γνώση αυτού.

Άρθρο 71

(άρθρο 66 ν.δ. 170/1973)

Εσωτερικοί κανονισμοί

1. Με αποφάσεις της Ολομέλειας, που δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, κατ'εξουσιοδότηση εσωτερικοί κανονισμοί, με τους οποίους καθορίζονται:

α) Η εσωτερική λειτουργία και ο τρόπος διεξαγωγής των εργασιών του Συμβουλίου.

β) Η οργάνωση των υπηρεσιών της Γραμματείας κατά τμήματα και γραφεία, η κατανομή των αρμοδιοτήτων σε αυτά, ο τρόπος διεξαγωγής των εργασιών τους, τα σχετικά με την τοποθέτηση των υπαλλήλων και τα ειδικότερα καθήκοντά τους.

γ) Τα τηρούμενα υπηρεσιακά βιβλία, ο τρόπος διεξαγωγής της αλληλογραφίας και τα σχετικά με την τήρηση και την εκκαθάριση του αρχείου.

δ) Η οργάνωση και η λειτουργία του Γραφείου νομολογίας και έρευνας καθώς και κάθε άλλη συναφής αρμοδιότητά του.

ε) Οι λεπτομέρειες της διαχείρισης των κονδυλίων που αναγράφονται για το Συμβούλιο στον κρατικό προϋπολογισμό.

2. Μέχρι να εκδοθούν οι κατά την προηγούμενη παράγραφο εσωτερικοί κανονισμοί ισχύουν οι κείμενες διατάξεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ

Ειδικά θέματα

Άρθρο 72

(άρθρο 5 ν. 1470/1984)

Ειδική Επιτροπή

1. Η Ολομέλεια του Συμβουλίου της Επικρατείας εν συμβουλία συγκαλεί, μετά από σχετική πρόταση του Προέδρου της, κάθε διετία, ειδική επιτροπή από τους Αντιπροέδρους και ένα Σύμβουλο από κάθε δικαστικό σχηματισμό.

2. Η επιτροπή καταρτίζει ευθύς μετά το τέλος κάθε δικαστικού έτους ειδική έκθεση για τις δραστηριότητες του Συμβουλίου. Στην έκθεση επισημαίνονται, ανάμεσα στα άλλα, οι ενδεικνυόμενες εν όψει της νομολογίας του Δικαστηρίου ουσιαστικές, οργανωτικές ή διαδικαστικές μεταβολές στη νομοθεσία και στις κάθε μορφής κανονιστικές πράξεις. Η έκθεση εγκρίνεται από την Ολομέλεια του Σώματος και ανακοινώνεται στον πρωθυπουργό και στον Υπουργό της Δικαιοσύνης.

3. Η επιτροπή παρακολουθεί αν συμμορφώνεται η Διοίκηση στις αποφάσεις του Συμβουλίου της Επικρατείας.

Σε κάθε περίπτωση που δεν εκτελείται ακυρωτική απόφαση του Δικαστηρίου μπορεί να επιληφθεί είτε αυτεπαγγέλτως είτε μετά από αίτηση του ενδιαφερομένου.

4. Οι διοικητικές αρχές είναι υποχρεωμένες να παρέχουν κάθε σχετική πληροφορία στην επιτροπή. Η επιτροπή, αν διαπιστώσει αδικαιολόγητη καθυστέρηση, παράλειψη ή άρνηση συμμόρφωσης προς τα κριθέντα, συντάσσει κάθε φορά ιδιαίτερο πρακτικό που υποβάλλεται στον πρωθυπουργό και στον Υπουργό της Δικαιοσύνης και γνωστοποιείται σε εκείνον που υπέβαλε το αίτημα.

5. Με προεδρικό διάταγμα, εκδιδόμενο μετά από πρόταση του Υπουργού Δικαιοσύνης και γνώμη της Ολομέλειας του Συμβουλίου της Επικρατείας, καθορίζεται ο τρόπος και η διαδικασία εκπλήρωσης του έργου αυτού.

Άρθρο 73

(άρθρο 4 παρ. 13 ν. 1649/1986)

Για τη συμμετοχή του Συμβουλίου της Επικρατείας στην Διεθνή Οργάνωση των Ανώτατων Διοικητικών Δικαστηρίων (ASSOCIATION INTERNATIONALE DES HAUTES JURIDICTIONS ADMINISTRATIVES) που εδρεύει στο παρίσι, καταβάλλεται από την 1.1.1984 κατ' έτος εισφορά της οποίας το ύψος καθορίζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Εξωτερικών, Δικαιοσύνης και Οικονομικών, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Άρθρο 74

(άρθρο 63 ν.δ. 170/1973)

Εκτύπωση αποφάσεων

1. Οι αποφάσεις του Συμβουλίου και οι κατά το άρθρο 16 γνωμοδοτήσεις εκτυπώνονται κάθε έτος σε ιδιαίτερα τεύχη. Από τις γνωμοδοτήσεις εκτυπώνονται εκείνες που δεν συμφωνούν με το σχέδιο του διατάγματος που είχε σταλεί ή επιλύουν ζητήματα ουσιαστικά, κατά την κρίση του προεδρεύοντος του Τμήματος.

2. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται μετά από πρόταση του Υπουργού της Δικαιοσύνης, καθορίζονται τα σχετικά με την εκτύπωση, τη διάθεση, την εκποίηση και γενικά τη διαχείριση των κατά την προηγούμενη παράγραφο εκδόσεων.

Άρθρο 75

(άρθρο 64 ν.δ. 170/1973)

Δαπάνες λειτουργίας, διαχείρισης

1. Στον προϋπολογισμό εξόδων του Υπουργείου Δικαιοσύνης εγγράφεται κάθε έτος πίστωση για την αντιμετώπιση των δαπανών εγκατάστασης και λειτουργίας του Συμβουλίου της Επικρατείας, με την αναγραφή ιδιαίτερου κονδυλίου για κάθε κατηγορία δαπανών ως εξής:

α) Συντήρηση και επισκευή κτιρίου.

β) Συντήρηση και επισκευή επίπλων και μηχανικού εξοπλισμού.

γ) Εκτύπωση αποφάσεων και λοιπές εκδόσεις.

δ) Βιβλιοδετήσεις.

ε) Προμήθεια επίπλων και μηχανικού εξοπλισμού.

στ) Προμήθεια βιβλίων, περιοδικών και εφημερίδων.

ζ) Γραφική ύλη.

- η) Δημοσιεύσεις στον τύπο.
 θ) Προμήθεια φωτογραφικού και φωτοτυπικού υλικού.
 ι) Είδη καθαριότητας και ευπρεπισμού.
 ια) Στολές επιμελητών του Δικαστηρίου και ενδυμασίες καθαριστριών.

2. Η διαχείριση των πιστώσεων που προβλέπονται για τις πιο πάνω δαπάνες ενεργείται, για μεν την προμήθεια γραφικής ύλης και τις δημοσιεύσεις στον τύπο από τον προϊστάμενο της Γραμματείας του Συμβουλίου, για δε τις λοιπές δαπάνες από Πρόεδρο ή Εισηγητή ή υπάλληλο της Γραμματείας που ορίζεται, μετά από σχετική πρόταση του Προέδρου του Συμβουλίου, με την απόφαση του Υπουργού της Δικαιοσύνης η οποία εγκρίνει τη δαπάνη. Κατά τα λοιπά έχουν εφαρμογή οι διατάξεις που ισχύουν κάθε φορά για το δημόσιο λογιστικό.

Άρθρο 76
(άρθρο 65, ν.δ. 170/1973)

Στολές επιμελητών

1. Στους επιμελητές του Δικαστηρίου χορηγούνται κάθε έτος δύο στολές, τις οποίες έχουν υποχρέωση να φορούν κατά την εκτέλεση της υπηρεσίας τους στο κατάστημα του Συμβουλίου. Ο τύπος της στολής καθορίζεται με απόφαση του Υπουργού της Δικαιοσύνης.

2. Στις καθαρίστριες χορηγούνται κάθε έτος δύο ενδυμασίες εργασίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ

Μεταβατικές διατάξεις

Άρθρο 77
(άρθρο 68 ν.δ. 170/1973)

1. Η ισχύς των διατάξεων των άρθρων 1 έως και 7, 8, παρ. 2, 9 έως και 16, 60 έως και 70 του ν.δ. 170/1973 αρχίζει μετά από δέκα ημέρες, από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Από την ημερομηνία αυτή καταργούνται οι αντίστοιχες διατάξεις, που ρυθμίζουν τα ίδια θέματα, του κωδικοποιημένου νόμου 3713 «περί Συμβουλίου Επικρατείας» (Β.Δ. 92 της 6/18.2.1961), του ν. 4290/1963 «περί ρυθμίσεως θεμάτων των του Συμβουλίου της Επικρατείας» και των ν.δ. 962/1971, 1025/1971 και 1026/1971.

2. Η ισχύς των λοιπών άρθρων του ν.δ. 170/1973, δηλαδή των άρθρων 8 παρ. 1 και 17 έως και 59, αρχίζει από την 1η Ιανουαρίου 1974. Από την ημερομηνία αυτή καταργείται στο σύνολό του ο κωδικοποιημένος νόμος 3713 καθώς και ο νόμος 4290/1963.

3. Στις περιπτώσεις που ειδικοί νόμοι παραπέμπουν σε διατάξεις που καταργήθηκαν με το ν.δ. 170/1973, εφαρμόζονται οι αντίστοιχες διατάξεις αυτού.

4. Για τις δίκες που εκκρεμούν κατά την έναρξη της ισχύος των διατάξεων που αναφέρονται στην παράγραφο 2 του άρθρου αυτού οι διαδικαστικές πράξεις που γίνονται στο εξής ρυθμίζονται από τις διατάξεις του ν.δ. 170/1973, όσες όμως έχουν γίνει προηγουμένως διέπονται από το προγενέστερο δίκαιο.

5. Το παραδεκτό των ενδίκων μέσων κρίνεται σύμφωνα με το νόμο που ισχύει κατά το χρόνο της έκδοσης της διοικητικής πράξης ή της δημοσίευσής της δικαστικής απόφασης.

Άρθρο 78
(άρθρο 69 ν.δ. 170/1973)

1. Οι διατάξεις του άρθρου 18 του ν.δ. 170/1973 για τον αντίκλητο εφαρμόζονται στα ένδικα μέσα που ασκούνται από την έναρξη της ισχύος του. Στα ένδικα μέσα που είχαν ασκηθεί έως την ημερομηνία αυτή εφαρμόζονται οι διατάξεις που ισχύουν μέχρι τότε.

2. Οι διατάξεις του άρθρου 21 του ν.δ. 170/1973 για την κοινοποίηση των δικογράφων των ενδίκων μέσων μαζί με την πράξη του Προέδρου με την οποία ορίζεται δικασίμος και εισηγητής εφαρμόζονται και στα ένδικα μέσα που είχαν ασκηθεί πριν από την έναρξη της ισχύος του, για τα οποία δεν είχε εκδοθεί μέχρι την έναρξη της ισχύος του η πράξη του Προέδρου για τον ορισμό δικασίμου και εισηγητή. Στα ένδικα μέσα για τα οποία η πράξη αυτή είχε εκδοθεί πριν από την έναρξη της ισχύος του άρθρου 21 εφαρμόζονται οι διατάξεις του μέχρι τότε δικαίου.

Άρθρο 79
(άρθρο 70 ν.δ. 170/1973)

1. Οι διατάξεις των παραγράφων 2 και 3 του άρθρου 30 του ν.δ. 170/1973 περί όρων ή αιρέσεων στη δήλωση παραίτησης καθώς και περί ανακλήσεως της δήλωσης αυτής εφαρμόζονται για τις δηλώσεις παραίτησης που υποβάλλονται μετά την έναρξη της ισχύος του.

2. Οι διατάξεις των άρθρων 31 και 32 του ν.δ. 170/1973 για κατάργηση ή αναβολή της δίχης εφαρμόζονται και στις εκκρεμείς υποθέσεις που

εκδικάζονται μετά την έναρξη της ισχύος τους.

3. Το παραδεκτό παρέμβασης που τυχόν ασκήθηκε σε δίκη επί προσφυγής, κρίνεται βάσει του δικαίου που ισχύει κατά το χρόνο άσκησής της.

Άρθρο 80
(άρθρο 10 παρ. 2 ν. 221/1975)

Η διάταξη της παραγράφου 1 του άρθρου 10 του ν. 221/1975 εφαρμόζεται και στις αιτήσεις ακυρώσεως που ήταν εκκρεμείς ενώπιον του Συμβουλίου κατά την έναρξη της ισχύος του νόμου αυτού και είχαν υπογραφεί μόνο από τον αιτούντα.

Άρθρο 81
(άρθρο 32 ν. 702/1977)

1. Μέχρι να εκδοθούν τα διατάγματα και οι αποφάσεις που προβλέπονται από τις διατάξεις του ν.δ. 170/1973, όπως αυτές τροποποιήθηκαν από το ν. 702/1977, ισχύουν τα διατάγματα και οι αποφάσεις που είχαν εκδοθεί βάσει των διατάξεων που ισχύουν μέχρι τότε.

2. Οι υποθέσεις που είχαν εισαχθεί στην Ολομέλεια μέχρι την έναρξη της ισχύος του ν. 702/1977 εκδικάζονται στο εξής από το Δ' Τμήμα, με εξαίρεση τις υποθέσεις που είχαν εισαχθεί ή παραπεμφθεί στην Ολομέλεια κατά το άρθρο 14, παρ. 2, εδάφια β' και γ' του ν.δ. 170/1973.

3. Η διάταξη της παραγράφου 2 του άρθρου 30 του ν.δ. 170/1973, όπως το άρθρο αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 22 του ν. 702/1977, έχει εφαρμογή και για τις παραιτήσεις που είχαν υποβληθεί μέχρι την έναρξη της ισχύος του ν. 702/1977 σε υποθέσεις για τις οποίες δεν είχε οριστεί μέχρι τότε δικασίμος.

4. Για τα ένδικα μέσα που είχαν ασκηθεί μέχρι την έναρξη της ισχύος του ν. 702/1977, για τα οποία δεν είχε λήξει η μηνιαία προθεσμία καταβολής του παραβόλου, πρέπει να καταβληθεί το παράβολο που προβλέπεται από το άρθρο 36 του ν.δ. 170/1973, όπως το άρθρο αυτό είχε πριν από τροποποίησή του με το άρθρο 24 του ν. 702/1977.

5. Οι παράγραφοι 2 και 3 του άρθρου 45 του ν.δ. 170/1973, όπως το άρθρο αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 27 του ν. 702/1977, έχουν εφαρμογή και σε υποθέσεις που δεν είχαν συζητηθεί μέχρι την έναρξη της ισχύος του ν. 702/1977.

Άρθρο 82.
(άρθρα 2 παρ. 7 ν. 1470/1984, 30 ν. 1478/1984).

1. Τα παράβολα και τέλη που προβλέπονται στις παραγράφους 1 έως 4 του άρθρου 35 και στο άρθρο 36 του ν.δ. 170/1973 για υποθέσεις που ήταν εκκρεμείς στο Συμβούλιο και δεν είχαν συζητηθεί μέχρι τη δημοσίευσή του ν. 1470/1984 μπορεί να κατατεθούν σε προθεσμία ενός μηνός από τη δημοσίευσή του νόμου αυτού στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

2. Η προθεσμία που προβλέπεται στην παράγραφο 7 του άρθρου 2 του ν. 1470/1984 παρατείνεται για δύο επιπλέον μήνες.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Πίνακας διατάξεων νόμων που κωδικοποιούνται με το παρόν διάταγμα

Κωδικοποιούμενες διατάξεις Α' Ν.Δ. 170/1973 (ΦΕΚ 229)	Διατάξεις διατάγματος
άρθρο 1	άρθρο 1
» 2	» 2
» 3	» 3
» 4 παρ. 1, 3, 4 & 5	» 4 παρ. 1, 3, 4 & 5
» 5	» 5
» 6	» 6
» 9	» 9 παρ. 1 & 2
» 12 παρ. 1, 2, 3	» 12
» 12 παρ. 4	» 13
» 15 παρ. 2 & 3	» 15 παρ. 2 & 3
» 16	» 16
» 17	» 17 παρ. 1, 2, 4 & 5
» 18 παρ. 1, 2, 3, 4, 5, 6 & 8	» 18 παρ. 1, 2, 3, 4, 5, 6 & 8
» 20	» 20
» 21 παρ. 1, 2, 3, 5 & 6	» 21 παρ. 1, 2, 3, 5 & 6
» 22	» 22
» 23	» 23
» 24	» 24
» 25 παρ. 2	» 25 παρ. 2
» 26	» 26
» 27	» 27
» 28	» 28
» 29	» 29

άρθρο 31
 » 32 παρ. 1
 » 33
 » 34 παρ. 1,3,4 & 6
 » 35
 » 36 παρ. 3,4
 » 38
 » 39
 » 41
 » 42
 » 43
 » 44
 » 47
 » 48
 » 49 παρ. 1,3,4
 » 50 παρ. 1,2,3,5
 » 51
 » 52
 » 53
 » 54
 » 56
 » 57
 » 58
 » 59
 » 63
 » 64
 » 65
 » 66
 » 68
 » 69
 » 70

Β'. Ν.221/1975 (ΦΕΚ 263)

άρθρο 10 παρ. 1
 » 10 παρ. 2

Γ'. Ν.691/1977 (ΦΕΚ 260)

άρθρο 1 παρ. 1 περ. α' & β'

Δ'. Ν.702/1977 (ΦΕΚ 268)

άρθρο 2 παρ.1 δεύτερο εδ.3,4
 » 3 παρ. 5 εδ. δεύτερο
 » 5 παρ. 1
 » 5 παρ. 2
 » 5 παρ. 3
 » 5 παρ. 4
 » 5 παρ. 5
 » 5 παρ. 6
 » 5 παρ. 7
 » 5 παρ. 8
 » 5 παρ. 9
 » 5 παρ. 10
 » 5 παρ. 11
 » 9
 » 10
 » 11
 » 12

άρθρο 31
 » 32 παρ. 1
 » 33
 » 34 παρ. 1,2,3. & 5
 » 35
 » 36 παρ. 3,4
 » 38
 » 39
 » 41
 » 42
 » 43
 » 44
 » 47
 » 48
 » 49 παρ. 1,3,4
 » 50 παρ. 1,2,3,5
 » 51
 » 52 παρ. 1,2,3
 » 53
 » 54
 » 56 παρ. 1
 » 57
 » 68
 » 69
 » 74
 » 75
 » 76
 » 71
 » 77
 » 78
 » 79

άρθρο 17 παρ. 4
 » 80

άρθρο 1

άρθρο 67
 » 58 παρ. 2
 » 58 παρ. 1
 » 58 παρ. 3
 » 59
 » 60
 » 19 παρ. 5
 » 61
 » 62
 » 63
 » 64
 » 65
 » 66
 » 4 παρ. 2
 » 7
 » 8
 » 9 παρ. 3

άρθρο 13
 » 14
 » 16
 » 17
 » 18
 » 20 παρ. 1
 » 21
 » 22
 » 23 παρ. 2
 » 25
 » 26
 » 27
 » 28
 » 29
 » 30
 » 31
 » 32 παρ. 1,2,3,5,6

Ε'. Ν.1183/1981 (ΦΕΚ 191)

άρθρο 7
 » 9 παρ. 1,2
 » 9 παρ. 3

ΣΤ'. Ν.1470/1984 (ΦΕΚ 112)

άρθρο 1 παρ. 1
 » 1 παρ. 2 εδ. πρώτο
 » 1 παρ. 3
 » 1 παρ. 4
 » 1 παρ. 6
 » 1 παρ. 7
 » 1 παρ. 8
 » 2 παρ. 1
 » 2 παρ. 2
 » 2 παρ. 3
 » 2 παρ. 4
 » 2 παρ. 5
 » 2 παρ. 6
 » 2 παρ. 7
 » 2 παρ. 8
 » 2 παρ. 9
 » 3 παρ. 1
 » 3 παρ. 2
 » 3 παρ. 3
 » 3 παρ. 4
 » 4 παρ. 1
 » 4 παρ. 2
 » 4 παρ. 3
 » 4 παρ. 4
 » 4 παρ. 5
 » 5

Ζ'. Ν.1478/1984 (ΦΕΚ 145)

άρθρο 30

Η'. Ν.1649/1986 (ΦΕΚ 149)

άρθρο 4 παρ. 13

Στον Υπουργό Δικαιοσύνης, αναθέτουμε τη δημοσίευση και εκτέλεση του παρόντος διατάγματος.

Αθήνα, 30 Δεκεμβρίου 1988

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ
ΧΡΗΣΤΟΣ Α. ΣΑΡΤΖΕΤΑΚΗΣ

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ
ΒΑΣΙΛΟΣ ΡΩΤΗΣ

άρθρο 10 παρ. 4
 » 11
 » 14 παρ. 1,2,3,4 & 6
 » 15 παρ. 1
 » 18 παρ. 7
 » 21 παρ. 2 εδ. δ'.
 » 25 παρ. 1
 » 30 παρ. 1 έως 5
 » 34 παρ. 4
 » 37
 » 40
 » 45
 » 46
 » 49 παρ. 2
 » 50 παρ. 4
 » 70
 » 81

άρθρο 7 παρ. 2
 » 1
 » 3 παρ. 1

άρθρο 1
 » 3 παρ. 1
 » 9 παρ. 1
 » 10 παρ. 1,2,3
 » 14 παρ. 5
 » 14 παρ. 7
 » 17 παρ. 3
 » 19 παρ. 1,2,3,4,6
 » 25 παρ. 1
 » 27 παρ. 1
 » 30 παρ. 6
 » 34 παρ. 6,7
 » 36 παρ. 1,2
 » 82 παρ. 1
 » 39 παρ. 1
 » 40
 » 32 παρ. 2
 » 45 παρ. 4
 » 46 παρ. 1
 » 52 παρ. 4
 » 21 παρ. 4
 » 53 παρ. 1 εδ. δεύτερο
 » 53 παρ. 3 εδ. τελευταίο
 » 55
 » 56 παρ. 2
 » 72

άρθρο 82 παρ. 2

άρθρο 73